49ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2006 Կ. ՊՈԼԻՍ — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 1908, ԴԵԿՏ. 27 — 9 ՅՈՒՆՎԱՐ 1908 — 25 ՔԵԱԼՈՒՆԸ ԷՎ.ՎԷԼ. 1325 — 7 ՋԻԼՀԻՃԱՀԷ 1323

Journal Arménien
MANZOUMEH-I-EFKIAR
Paraissant les 9 du Mois à Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒՄ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գալաթիա Ալի Մասուտի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւնները եւ չեն արուիր

Մանկական Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ
ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՏԱՐԵԱԿԱՆ ԳԻՆ
Ամբողջ տարի — Վեցամսեայ
Գրոշով համար 30 գր. — 50 գր.
Դրամանիշով համար 108 » — 60 »
Արտասահմանի համար 25 ֆր. — 11 ֆր.
ՏԱՌԱՍԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՏՆԻՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 գրուշ
Մէկ անգամ աւելի ծանուցմանը համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

Մտադրական Կեանքէ

ԶԻՖԹԷ-ՍԱՐԱՖ

ԵՒ ԻՐ "ՄԻԱՄԻՏԻ ՄԸ ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ

Օնիկ Զիֆթէ-Սարաֆ 1900էն ետքի գրական սերունդին ամէնէն համբաւաւած մէկ դէմքն է։ Իր մուտքը լրագրութեան մէջ ազմկայոյզ դարձնելու մտացիութիւնը ունեցաւ և իր համբաւին չափը անոր կը պարտի, թէեւ պէտք է խոստովանիլ թէ առանց իրական արժանիքի, առանց տոկուն մթերքի մը չուտով կը մարին յանկարծավառ բոցերը։ Ազմկայոյզ եղաւ անոր համար որ ինք սկսաւ նոր լեզու մը գործածել որ չէր նմաներ ամէնուն գործածած լեզուին։ Նորակերտ բառեր, նորաձեւ կազմաւորութիւններ, վերջապէս տեսակ մը թոհ ու բոհ, որ արձագանգեց, զարմանք գրաւեց և վէճ յարոյց։ Իրաւ է թէ ինք հեղինակը չէր այդ բառերուն, բայց անոնց հեղինակէն՝ Եղիայէն աւելի անձնուէր եղաւ այդ վարդապետութեան, ինչպէս իր այդ լեզուովը թարգմանած Պուրժէի Փիլիսոփային Աշակերտին մէջ Ամրիէն Սիքսթի աշակերտը՝ իր վարպետին իմաստասիրութեան նկատմամբ։ Սակայն իր այս վարդապետութիւնը մոխիրի մէջ թաղուեցաւ ինչպէս ամէն լեզուական յանդգնութիւն, և եւրոպական Զիֆթէ-Սարաֆի լեզուն՝ նոյն իսկ կորսնցուց ազնուականութեան դրոշմը, ժողովրդական զաւեշտագիրներու պէս ռամիկ բառերով և ասութիւններով արտայայտուելու համար։ Ասիկա նշանակելի յետադարձութիւն մըն էր, որուն չարժառիթը չենք գիտեր թէ Զիֆթէ-Սարաֆի գաղափարներուն այլափոխու

ՄԵՐ Դ. ԵՐԵՍԻ ԹԵՐԹՕՆԸ

ՎԱԿՊ և ԲԻԼԻՐ ՏԷ ՔՈՒՐՍԻԼ հոմանիշ են իրարու. անոնք որ կը փնտռեն մանուածապատ, հետաքրքրաշարժ ու մտացի վէպեր, անմիջապէս ԲԻԼԻՐ ՏԷ-ՔՈՒՐՍԻԼԻ գործերուն կը դիմեն։

Գրականութեան մէջ արդէն իսկ հռչակուած անուն մըն է այս վիպասանը, որ գիտէ միևնոյն ժամանակ ժողովրդական ամէնէն պարզ դասակարգին ալ ախորժելի ընել իր վէպերը, զորս կը համեմէ անհամար դարձուածներով հետախուզութիւններով, արկածներով, հանգոյցներով և հետաքրքրաշարժ ու պատկերալից տեսարաններով։

Մեր Դ. Երեսի թերթօնը **ՎԱՅՐԱԳ ԿԻՆԸ** կը վերջանայ այսօր, վաղը պիտի սկսինք ԲԻԼԻՐ ՏԷ ՔՈՒՐՍԻԼԻ մէկ նոր վէպը

ԱՐՑՈՒՆՔ ԽՄՈՂ ԿԻՆԸ

որ գրեթէ աշխարհի ամէն լեզուներուն թարգմանուած է և ամէն կողմէ գնահատուած իբր ընթերցանութեան արժանի ու չափակոն ժամանց մը։

Ուրեմն ՄԱՆԶՈՒՄԻՆ ընթերցողները վաղուընէ իսկ թող սկսին կարդալ

ԱՐՑՈՒՆՔ ԽՄՈՂ ԿԻՆԸ

Մեր Դ. էջին մէջ։

ԱՐՏԱՔԻՆ

1907-1908

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆ

Բ.

Թէեւ տարւոյն վերջերը պատահեցաւ, բայց միջազգային կարեւորութեան տեսակէտով Վիլհէլմ կայսեր Անգլիա այցելութիւնը անցնող տարիին նշանակալից դէպքերուն գլխաւորներէն մին է։ Վերջապէս չատ փափուկ խնդիր մը կը մնայ միշտ Գերմանիոյ և Անգլիոյ յարաբերութեանց խնդիրը։ Գերմանիայի կայսեր այցելութիւնը մի՛ կարծէք թէ լուծեց դժուարութիւնները։ Զորս-հինգ տարիէ ի վեր այդ դժուարութիւնները ի՛նչ որ էին, այսօր ալ նո՛յն են գրեթէ։ Որովհետեւ դժուարութիւնները կը ծագին ուղղակի երկու Տէրութեանց կենսական չահերէն։ Անգլիոյ համար կենաց և մահու խնդիր է իր նաւատորմիղը։ ան չի կրնար հրաժարիլ անկէ, ինչպէս կէս ձուկը չի կրնար հրաժարիլ ջուրէն։ Երեւակայեցէ՛ք պահ մը Մեծին Բրիտանիոյ յուզումը, բարկութիւնը, երբ կը տեսնէ որ Եւրոպայի կեդրոնը իր ցամաքային ուժերով անխոցելի Գերմանիան նո՛յնքան յարատեւութեամբ և անխոնջ գործունէութեամբ ծովերու երեսքսանին ալ կը սպառնայ խլել Անգլիոյ ձեռքէն։ Ասոր չի կրնար հանդուրժել Անգլիա, ո՛րքան քաղաքավարութիւններ ալ շռայլուին Լոնտոնի Բաղաքապետարանին մէջ, ո՛րքան ալ ամբողջ Լոնտոն հանդիսաւոր Թափոր մը ըլլայ օտար Վեհապետի մը յաղթական գնացքը ողջունելու համար։ Անգլիոյ գոյութիւնը իր նաւատորմիղն է, ուստի պայքարը ա՛նպիսի չահու մը շուրջ կը դառնայ, որ կրնայ երիտասարդական ոյժ պարգեւել, կամ, ի հակառակէն, մահուան վտանգ սպառնալ։ Իրաց այս վիճակին մէջ երկու Տէրութեանց յարաբերութիւնները կը մնան միշտ նո՛ն ծանրակշիռ կացութեան մէջ։ Անգլիա չի նեղեր Գերմանիոյ՝ ա՛նքան յառաջացնել իր նաւային ուժերը, բայց Գերմանիա հակամէտ չէ մտիկ ընելու Մեծին Բրիտանիոյ ազդարար ձայնը։ Տարին ամբողջ գոռաց Անգլիոյ ու Գերմանիոյ յարաբերութեանց ժամորոյ, և ահա կը փակուի 1907 տարին, երկու Տէրութեանց փոխադարձ վիճակը ձգելով նո՛ն ատիճանին վրայ։ Ամիս մը առաջ Գերման Ռայխսթակը գրեթէ միաձայնութեամբ նոր վարկեր քուէարկեց նաւատորմին համար։ Արդէն հակայ գումարներ նշանակուած էին գերման ելմտացոյցին մէջ, յաջորդ տասը տարիներու շրջանի մը համար, հիմա «յաւելուածական» անունով նոր վարկեր սահմանուեցան։ Այս մրցումը աղետալի է երկու ցեղակից ազգերուն խաղաղիկ զարգացման համար։ Անգլիոյ ծովային նախարարութիւնը խոշոր ծրագիր մը պատրաստած է Երեսփ. Ժողովին ներկայանալու, երբ Խորհրդարանը այսօր վաղը պիտի բացուի Էտուարտ Թագաւորին հանդիսաւոր գահաճառովը։ Ահեղ է մրցումը և չի խոստանար չուտ վերջանալ, կամ իրաւախոհութեան մը յանգիլ։ Երկու Տէրութեանց առեւտրական մրցումը արդէն բաւական պաղութիւն պատճառած էր երկուստեք։ հիմա բուն ազգային պաշտպանութեան հարցը կը շահագրգռէ երկուքն ալ։ Գերմանիա, անգամ մը Անգլիոյ մէջ իրեն մասին յոյժ աննպատ տրամադրութիւններ յարուցանելէ վերջ, ա՛լ չի կրնար ետ երթալ գծած ուղղութենէն. ան պիտի շարունակէ նաւատորմիղ չինել, կուռող խոշոր մարտանաւեր։ Անգլիա իր ունեցածը պիտի կրկնապատկէ, հետեւելով իր աշխարհահռչակ սա՛ սկզբունքին թէ «Անգլիոյ նաւատորմիղը պէտք է խաղաղութեան ժամանակ հաւասար ըլլայ իրմէ դուրս երկու առաջնակարգ ծովային Տէրութեանց նաւատորմիղներուն»։ Անգլիա այս սկզբունքին առթիւ բարեկամի ու թշնամիի միջեւ խտիր չի դներ։ Դաշնակից է Ֆրանսայի, բայց ապագային կրնայ Ֆրանսա հաւանական դաշնակիցը ըլլալ Գերմանիոյ, նո՛յնը միւս Տէրութեանց համար ալ։ Անգլիացիք անգամ մը այլ եւս սա՛ համոզումն կը ծառայեն թէ Գերմանիոյ դիտաւորութիւնն է ուղղակի հռւասար հակառակորդ մը ըլլալ Անգլիոյ, ծովային ապաստէզին համար։ Այս համոզումը կ'առաջնորդէ զիրենք թշնամի նկատելու Գերմանիան, ա՛յն ատիճան որ եթէ Մր. Պալֆուրի պահպանողական Դաշլիճը երկու տարի առաջ դեռ մնար իշխանութեան դլուխը, երկու երկիրներուն յարաբերութիւններէն չատ պիտի վախցուէր։ Բարեբախտաբար Անգլիոյ մէջ Վարչութեան փոփոխութիւնը տարբեր ազդեցութիւն մը առաջ բերաւ, և Էտուարտ Թագաւոր միանգամ ընդ միշտ Անգլիոյ վրայէն վերցնելու համար պատասխանատուութիւնը, բարեացակամ յայտարարութիւններ ըրաւ Գերմանիոյ հասցէին, և մինչեւ իսկ գերման վեհապետին իր երկիրը այցելութեան գեղեցիկ գեղեցիկ պատրաստեց։ Բայց այսչափ միայն։ Անգլիոյ արժանապատուութիւնը չի կրնար թոյլատրել որ գերման նաւատորմիղը ամենայն վեհութեամբ սրգայ ծովերու վրայ։ 1908 տարին սահմանուած է տասնեւու անգլիական նաւատորմին տուաւ յաւելումը, նոր Տրեդնոթներու կանգնումը։ Անգլիա ամէն բան փորձեց դէպի խաղաղութիւն առաջնորդելու համար երկու երկիրները։ Զէնքնկեցութեան խնդիր հանեց, Գերմանիա մերժեց, իր նաւատորմիղին մէջ խնայողութեան սկզբունքները ներմուծեց, Գերմանիա իրենը աւելցուց։ Հետեւաբար հիմա նոր ի նորոյ ասպարէզ կը բացուի երկու Տէրութեանց նաւային մրցումին համար։ Բայց խնդիրը ասով չի վերջանար։ Ֆրանսա կը պատրաստուի փոխել իր մարտանաւերէն մէկ քանին և նոր՛ր չինել։ Վերջապէս ազդեցութեան պայքար մը, իբրեւ հետեւանք ա՛յն անյաջողութեան, որուն ենթարկուեցաւ զէնքնկեցութեան առաջարկութիւնը Լա Հէյի Արիսպագոսին մէջ։ Գերմանիա իր բոլոր ուշադրութիւնը կեդրոնացուցած է Հիւսիսային ծովը պատնիշաւորելու։ Անգլիա եւս իր կողմէն ա՛յնպիսի կարգադրութիւններ կ'ընէ որ Հիւսիսային ծովուն կողմէն ապահով ըլլայ։ Նաւային ուժերը ա՛յնպէս մը բաշխեց որ բուն Անգլիոյ ծովեղերքները կարելի ըլլայ պաշտպանութեան տակ առնել, և մէկ վայրկեանի մէջ համախմբուին մարտանաւերը գերմանական յարձակում մը ո՛չ միայն ի դերեւ հանելու, այլ վայրկենաբար փճացնելու գերմանական նաւատորմիղը։ Երկու տարիէ ի վեր ա՛յս եղած է Անգլիոյ ծովային քաղաքականութեան ծրագրին ոգին։

Ակնկիր առաջ եկած մտահոգութիւնը հաւասար է Ամերիկայի և Ճարոնի յարաբերութիւններէն առաջ եկած մտահոգութեան հետ։ Սա՛ տարբերութեամբ որ Խաղաղական ովկիանոսին վրայ կը թուի թէ դէպքերը ա՛լ աւելի արագութեամբ և մտադրաւոր անաւորութեամբ պիտի գահավիժին։ Ուաշինկթընի Նախագահական Սպիտակ տունին մէջ պատերազմական խորհուրդներ կը գումարուին, կ'ըսէ հեռագիրը։ Ճարոնցի դեսպանները հոս ու հոն խաղաղական յայտարարութիւններ կ'ընեն, ճիշդ ինչպէս կ'ընէին ռուսերեն ճարոնական պատերազմէն առաջ։ Մանաւանդ ամէնէն լաւատես ճարոնական դեսպանատունը Բարիզինն է։ Ան որ դեռ մինչև վերջին վայրկեանը կացութիւնը մտահոգութենէ զերծ կը նկատէր, երբ արդէն ճարոնական մարտանաւերը գիշեր ատեն Բորթ Արթուրի մօտերը ռուսական մարտանաւերուն վրայ կ'ինային և Պուտապէշի մէջեանները կը թընդային յաղթութեան փառաբանական երգերով։ Կ'երեւի թէ Մ. Բուրինօ (Բարիզի ճարոնական դեսպանը)՝ բիփիֆ ճարոնցի մըն է, խորամանկ, սրամիտ և մօտատես։ Բաւական թափանցիկ միտք պէտք է յայտարարելու համար թէ յոյժ կանոնաւոր են ճարոնի և Ամերիկայի յարաբերութիւնները։ Ուրեմն ինչ են Միացեալ Նահանգաց ահագին պատրաստութիւնները — բնականաբար այս պատրաստութիւնները չատ են, եթէ... քարիւղի իշխան Ռօքֆէլլերը ձերբակալելու համար կ'ըլլան։ Բայց Բուզվելթի նախագահ հիմա Ռօքֆէլլերի օձիքը ձգած է, Ամերիկան նոր եւմտական ահռետասպահի մը չմտնելու համար։ Եւ անեղ Թրքթին պէտք Շիքագոյի Համալսարանին նոր իշխանավայել նուէր մը ընելով, ամէն ժամանակէ աւելի իր հայրենակիցներուն սիրականը դարձած է։ Այս է պատճառը որ իրաւամբ զարմանալի կը թուի Մ. Բուբրինոյի յայտարարութիւնը, բերնէն տակուրէն կաթ հոսող անմեղ ու անգի տակից մանուկի մը շաքարածորան խոսքերուն նման յայտարարութիւնը։

Իրերը ինքնին պերճախօս են, և Ճարոնի ու Միացեալ Նահանգաց յարաբերութիւնները աւրուած են։ Բայց ասիկա ի հարկէ պատերազմի չառաջնորդեր, թէև չառաջնորդելուն ալ եւրաշխաւորութիւնները կը պակսին։

1908ի սկիզբները այս մտահոգութիւնները ցոյց կուտան թէ 1907 տարին չատ մեծ իրաղաղութեամբ անցնող շրջան մը չէ եղած։ Եթէ ուրիշ պատճառներ ալ չըլլային այս ենթադրութեան համար, գրեթէ ամբողջ տարին տեւող դրամական տագնապը ոսկեհունտառերով պատուոյ տեղ մը չի հնչանակեր անցնող տարիին։

ՔՐՈՆԻԿ

ԱԶԳ. ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ

ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑԻ ՓՈՔՐԻԿՆԵՐԸ

Ամառասիկ Հիւանդանոցէն ղրկուած ԺԳ. ցանկը.

Ց. Ն. Ալլահվէրտեան եղբարք	10
Գէորգ Գալֆայեան	5
Մաքսուտ Թարաղճեան	5
Վեհանոյշ Ց. Պէզազեան	5
Ատրինէ Վ. Օհաննէսեան	5
Փոքրիկն Տիրուհի Սուքիասեան	5
Բիւզանդ Պինեանեան	5
Երուանդ Մաքսաճեան	5
Բէթրօ Պոյաճրոզլու	5
Յովհաննէս Կ. Դանիէլեան (Պանտրմա)	5
Հրաչեա Այվազեան	5
Փոքրիկն Գրիգոր Ղ. Գրիգորեան	5
Ցակոբ Երանոսեան	5
Գէորգ Ֆենդլեան	5
Մեղրիկ) Մանրիկ (Տէր Ոսկի Փոքր. Գէորգ)	5
Իգսամ կաղէթասը բոսֆոր մէմուր մուավինի Հիւսէյին էֆ.	5
Պերճուհի Բէքէչեան	5
Տէր և Տիկին Երուանդ Ղազարոսեան	40
Ոմն	10
Օր. Հերմինէ-Վերգինէ Ալանեան	5
Կարպիս Բպրրգճեան (Պանտրմա)	108
Ժիրայր, Տրդատ և Ատղիկ Կ. Ճիվանեան	10
Գումար	263
Երկուսուն գումարը	2407¾
Համագումար	2670¼

ԱԶԳ. ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոգաբարձութիւնը, երէկ Մեծ Նոր խանի գրասենեկին մէջ իր շաբաթական նիստը կազմեց, որուն ներկայ էին Ցարութիւն էֆ. Ալանեան, Արշակ էֆ. Գաբրակէօղեան և Արսէն էֆ. Արսէնեան։ Հոգաբարձութիւնը իր երէկուան նստին մէջ գլխաւորաբար զբաղեցաւ, Հաստատեան հասոյթի գլխաւոր մասը կազմող Սիկառի թուղթի և Լուցկիի գործերը, արդի անգոհացուցիչ վիճակէն տարբեր, աւելի նպաստաւոր պայմաններով չահագործելու համար՝ պէտք եղած միջոցներուն գտնելու խորհրդակցութիւններ կատարելով։ Ասոնցմէ զատ Հոգաբարձութիւնը զբաղեցաւ Հաստատութեան վերաբերեալ կարգ մը դրամական և մատակարարական ընթացիկ գործերով։

Այս առթիւ ցաւօք դիտել կուտանք թէ՝ մեր մէկ այցելութեան առթիւ տեսանք որ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ Ցուսաց Հիւանդանոցին լուցկիները կը գոր՝ ածուին, արդեօք մեր Հիւանդանոցի՝ և մեծ Նոր Խանի սենեակին մէջ ալ Ցուսաց Հիւանդանոցի լուցկիներն են որ կը գործածուին։ Այսչափ զարմանալի հակադրութիւն մը տեսնուած չէ կարծենք և Հիւանդանոցը սիրող սիրտ մը, ով որ ալ ըլլայ, ինչ նկատում ալ որ ունենայ, չի կրնար լուռ մնալ այսչափ բացայայտ նիւթական վնասի մը հանդէպ։

Կ'ՄԱՆԱՆՔ թէ Հիւանդանոցի տրնօրէն Ցակոբ էֆ. Համամճեան հրաժարած է իր պաշտօնէն և մէկ երկու շաբաթէ ի վեր չի յաճախեր Հիւանդանոց։ Համամճեան էֆ.ի այս հրաժարումը չատ բարեխղճօրէն կատարուած գործ մըն է, որովհետեւ Տնօրէնը բնականաբար մտէն գիտէ Հիւանդանոցի վիճակը և կը տեսնէ որ Հիւանդանոցի պիւտճէն անբաւական է Տնօրէնի, դերտնօրէնի, դիւանապետի եւն.ի եւն.ի տիտղոսով չատ մը ամսականներ վճարելու։ Հիւանդանոցի ասանկ նիւթական անձուկ վիճակին մէջ, երկրորդական Տնօրէն մըն ալ բաւական է կառավարելու Հիւանդանոցը որ արդէն հետզհետէ պարզ վիճակի մը վերածուելու վրայ է գժբաղդաբար։

Սկիւտարի Իճատիէի կողմը, Պալեան Կարապետ ամիրայի վագիէն մնացած գետինը որ, կտակարարին կամքը համաձայն, բարենպատակ ձեռնարկի սահմանել հարկ է, ծախսուհանելու զրոյց մը երեւան եկած ըլլալով, կ'իմանանք թէ՝ Ազգ. Պատրիարքարանը պատկանեալ իշխանութեան հետ բանակցութեան մտած է, որպէս զի այդ գետնին վաճառումէն գոյացեալ արդիւնքը, սահմանուած նպատակին յատկացուի, ինչպէս կը տրամադրէ հանգուցեալ հոգելոյս կտակարարին կամակը։ Ցուսալի է որ Ազգ. Պատրիարքարանի ձեռնարկը կը յաջողի և նոյն վագիէն սահմանած նպաստընկալ հաստատութիւնները և ազգատները միմայն կը նպաստաւորուին և զրկանքի չեն ենթարկուիր։

ՍՈՒԼԹԱՆԻԻ վարժարանը գիւղօրթիկ ընդունելութիւնը վեց ուսանողները, Ս. Պատրիարք Հօր մէկ պաշտօնագրովը ներկայացուցեան բ. առաւօտ, վարժարանի տնօրէնութեան և տնօրէնութեան կողմէ յանձնարարուցեալ իրենց, առաջիկայ Պայրամի տօնէն վերջ ներկայանալ վարժարան։ Ասաւասիկ ընդունուած նոյն ուսանողներուն ցանկը. Պօղոս Մրնաս Շաղոեան՝ կեդրոնականէն, Մեսրոպ Տիրան Այվատեան՝ Իտատիէն, Շաւէն Գալուստ Խաչեան՝ Իտատիէն, Արշակ Թադէոս Պարոնեան՝ Մայր վարժարանէն, Սերգիս Նիկողոս Բէօմիրճեան՝ Մաքրիգիւղէն, Սեփոն Յովհան. Նէս Օհանեան՝ կեդրոնական նախակրթարանէն։

Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ վրդ. Խաչատուրեան որ երբեմն Սսոյ ժառանգաւորաց վարժարանի տեսչութեան պաշտօնը կը վարէր, Մարաշ մեկնած և Ս. Պատրիարք Հօր նամակ մը ղրկելով, Մայրավանքին մէջ ալեւոր իրեն մնալը անկարելի ըլլալը յայտնած և՝ կամ Դպրեվանքի մէջ և կամ վիճակային ո և է պաշտօն մը խնդրած է։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ Փոխանորդ Ս. Հայրը, երէկ՝ ընկերակցութեամբ Տ. Գնել Ծ. վրդ.ի, Ս. Ծննդեան առթիւ, ի դիմաց Ս. Պատրիարք Հօր, չնորհաւորական այցելութեան գնաց Ցուսաց Տ. Եսայիա Ս. Պատրիարքին, Պուլկարաց Էկզարքին։ Հայ Հռոմէականաց Կ. Պատրիարքին և Ասորոց Կաթ. Փոխանորդին։ Փոխանորդ Ս. Հայրը չընորհաւորուած է նաեւ Պուլկարաց Էկզարքին և Տ. Սապաղեան Կ. Պատրիարքին անուանց տօնախմբութիւնը։

ԷՋՄԻԱՆԻ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն սեփական բրուտի մէջ խանութը, Կիր. Վարչութեան Տնտեսական Խորհրդոյ հաւանութեամբ և տեղւոյն թաղ. խորհուրդին միջոցաւ ծախսած ըլլալով, արդիւնքը՝ 45 ոսկի, Ս. Պատրիարք Հօր յանձնուած է, իբր աւանդ պահելու համար։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ պատուիրակներէն, Արիս էֆ. Ֆէսճեան, որ ամսոյս 20ին Եւրոպան մեկնած էր ռուսական չգենուաով, Պոլիս գալու համար, այսօր կամ վաղը մայրաքաղաքս կ'սպասուի։

ՍԱՄԱԹԻԱի աղքատաց Խնամակալ մարմինը, առաջիկայ կիրակի Սամաթիոյ և շրջակայ եկեղի Մահալլէ, նաւը Գաբուի թաղերու աղքատներուն, առանց կրօնի խտրութեան տասը հազար օթայ ածուխ պիտի բաժնէ, ներկայ ձմրան առթիւ։

ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ Ս. Առաջնորդ Տ. Ստեփաննոս Արքեպիսկ. Յովակիմեան, ամսոյս 12ին Պարտիզակ գացած և կիրակի օրը, տեղւոյն քահանայից դասուն և Թաղ. Խորհուրդին խնդրանաց համաձայն պատարագելով գեղեցիկ քարոզ մը խօսած է։ Անցեալ շաբաթ առաւօտ Նիկոմիդիա վերադառնալով Ն. Սրբազնութիւնը, Ս. Ստեփաննոսի տօնախմբութեան օրը նախագահած է օրուան արարողութիւններուն։ Նոյն օրը պատարագած է առաջ. փոխանորդ Տ. Պարգեւ Վրդ. Դանիէլեան և պատարագէն վերջ առաջնորդարանի մէջ ի պատիւ առաջնորդ Սրբազանին անուան տօնախմբութեան, ընդունելութիւններ և պատուասիրութիւններ տեղի ունեցած են, տեղւոյն քահանայից դասուն, Թաղ. Խորհուրդին և երեւելիներուն, որոնք փութացած էին չնորհաւորել Սրբազանին անուան տօնախմբութիւնը։ Նոյն ընդունելութեան ներկայ գտնուած են նաեւ Աւքսանդրեան մանկապարտէզի սաները և երկեռ. վարժարանի ուսանողները, որոնք ի պատիւ առաջնորդ Սրբազանին, անոր անուան ձօնուած երգեր երգեցին և ուղերձներ արտասանեցին։ Յետոյ ներկայացան Զաքրեան մանկապարտէզի սաները որոնք եւս Սրբազան առաջնորդին անուան նուիրուած երգեր երգեցին և գեղեցիկ ուղերձ մը արտասանեցին։ Ս. Առաջնորդը՝ ներկայ բոլոր ազգայինները և դպրոցական սաները օրհնելով իր չնորհակալութիւնները յայտնեց, արտայայտուած չնորհաւորական զգացմանց համար։ Մասնաւորաբար Ն. Սրբազնութիւնը իր գոհունակութիւնը յայտնեց Աւքսանդրեան և Զաքրեան մանկապարտէզներու Խնամակալներուն և խրատնամակալուհիներուն, որոնք մեծ եռանդով ու անձնուիրութեամբ փարած են իրենց գործին։ Ս. Առաջնորդը օրհնեց նոյն մանկապարտէզներուն և երկեռ. վարժարանին բոլոր ուսուցչական մարմինը, որ մեծ հոգածութիւն ցոյց կուտայ Ազգ. մանկաւոյն դաստիարակութեան գործին։ Այս առթիւ Նիկոմիդիոյ Խտատիէ վարժարանին գծագրութեան ծանօթ ուսուցիչ Սարգիս էֆ. Տէր Ազարեան, սիրուն շրջանակի մը մէջ առնուած գեղեցիկ վերտառութիւն մը նուիրեց Ն. Սրբազնութեան։ Ս. Առաջնորդ Հօր յանձնարարութեամբ Տէր Ազարեան էֆ. քիչ ժամանակուան մէջ պիտի պատրաստէ Նիկոմիդիոյ վիճակին բոլոր առաջնորդներուն պատկերները, որոնցմով պիտի զարդարուի առաջնորդարանի սրահը։ Տ. Ստեփաննոս Սրբազան իր անուան տօնախմբութեան առթիւ բազմաթիւ չնորհաւորական հեռագրեր և նամակներ ստացած է, թէ Պոլսէն և թէ Նիկոմիդիոյ վիճակներէն։

ԱԶԳ. ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ. — Հոգաբարձութիւնս չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Աղն. Տիկին Էլիզ Կ. Խորասանճեան, ըստ իր բարի սովորութեան, իր հանգուցեալ հօր Պողոս էֆ. Ասատրճեանի անուան տարեդարձին առթիւ 540 ղրշ. բարեհաճած է նուիրել Հիւանդանոցիս։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ գործողութիւններու տեղեակ և փորձառու երիտասարդ մը կը փափաքի ո և է սեղանաւորի մը քով պաշտօն ստանձնել։ Փափաքողք կրնան դիմել Խմբագրատունս։

Տարիս Լանթէի Սէրը

ԳՐԵՑ՝ ՕՒԳՈՒՍ ՏԱՕՍ

ՃԻԼ.

Տօնաթօ յաճախ լսած էր թէ Տարիա Լանթէ փորձերը ինչպէս կը կատարէր։ Ներա գեղարուեստէն և վարչութենէն մեծ բանի կը սպասէր, բայց իրականութիւնը իր ակնկալութիւնը գերազանցեց։ Աչխատեցաւ իր չնորհակալութիւնը, ներա մասին իր սքանչացումը յայտնել որ ամէն բան կատարեալ յարդարած էր, բայց պարտաւորուեցաւ խոստովանիլ ինքնիրեն թէ սրտէն չէր գար։ «Ռու սիրոյդ համար ամբողջ աշխարհը չարժման մէջ կը դնէ։ Եւ իր բոլոր սէրը քեզի կը վերաբերի, քու յաւիտենական գոյդդ է։»... Բայց ճի՛շտ այս գաղափարը կը գրգռէր զինքը։ Պէտք չէր որ նէ իրեն վերաբերէր, նա չէր ուզեր ստացման իրաւունք ունենալ ներա վրայ։ Ներա կողմէ կատարուելիք մեծութիւնը հանճարեղ արուեստագէտին գործին համար պէտք էր ըլլար. միմիայն անոր գործին համար։ Իսկ եթէ արուեստագէտը սիրելուն համար կ'ընէր... ասիկա Ներա համար դժբախտութիւն էր։

Ցանկարծ միտքը ինկաւ որ այսօր Դշ. էր։ Դշ. օր Վիլլա Մէտիչի պիտի ներթա՞ր, կրնար մոռնա՞լ։ Վերջին կիրակէն ի վեր տեսած չէր զնէ։

Բայց — իր գործին առաջին թատերական փորձին մէջ...

Եթէ հիմա երթար, դարձեալ ճիշդ ժամանակին կուգար։ Նէ անչուշտ իրեն կ'ըսպասէր։

Ամէն բանէ աւելի զօրաւոր էր սա՛ մտածումը թէ նէ կրնար ի զուր սպասել։ Արդեօք ո՞րչափ կը տառապէր իրեն համար։ Աստուածածէն իրեն կը սպասէր Մեսիչինեան Վիլլային յարգալար գագաթներուն տակ։

Հռոմի Ֆրանսական գեղարուեստից Ակադեմիային գրպետին նայուածքը կարծես լուռ կշտամբանքով մը կ'ըսէր իրեն «Նէ կը սպասէ։ Ի՞նչպէս կրնաս սպասցնել։» Տօնաթօ չատ կ'ացեւէր այս Ակադեմիան, և ամէն այցելութեանը արքենի նուէր մը կ'ընէր անոր գրասենին։

Արդեօք նէ որչափ կը սիրէր զայն որ կը համարձակէր հոս հանդիպիլ իրեն, քանի մը վայրկեան տեսնելու համար զայն։ Ամէն ատեն մինչեւ աղբիւրը կաւքով կ'երթար, հոն վար կ'իջնէր, հրաման կուտար որ կառքը երթայ Բիւչիս սպասէ իրեն, իր սպասաւորն ալ կը թողուր կառապանին մօտ։ Իր մարդոց աչքին առջեւ գոցել կուտար Վիլլային երկաթեայ դուռը, որ չատ մը սիրողներու համար եղեմական պարտէզ մըն էր։ Եթէ երբեք սպասաւոր մը և կառապանը Տօնաթօն տեսնէին, եթէ երբեք գեղանի կնոջ մէկ աքանչացողը ասոր հետեւէն դարձնի կեցած ըլլար... Մահուան վտանգով իսչ մը կ'ըլլար ասիկա։ Բայց այս գաղտնածածուկ եղանակը արդէն համով էր, թերեւս աշխարհի մէջ ամէնէն համով բանը։

Տօնաթօ պարտէզին մէջէն արտորալով կ'անցնէր ամէնէն մութ ճամբաներէն, գագիսի բարձր պատերուն մէջտեղէն, որոնք ամայի մարգեր կը պարփակէին, կ'անցնէր գորշ սիներու քովէն, որոնք գոգցես կ'ողջունէին սիրողը, ըսելով. — «Դաղանիքդ կը պահեմ։» Նէ հոն չէր։ Ուչ ալ ապարանին առջեւ պատչգամին վրայ, ուր նոճիներ կը ցցուին հանդիսաւոր կոթողներու նման և անձայն արձաններ սեղոյն ոգիներն էին։

Վերջապէս տեսաւ զայն ամենագեղեցիկ հոռմէական պարտէզին ա՛յն մասին մէջ, որ կը նմանէր հնօրեայ մեհենական պուրակի մը, ընդարձակ սրահանման դահլիճի մը, մանուածապատ սեւ ցողուններէ կազմուած, որոնց կամարը կը կազմէին մթագոյն կատարներ, բազմապատիկ ագոյներով իրերահիւս։ Արեւուն ճառագայթները այս բնական գմբեթարդներուն մէջէն սրբավայրին ներսի կողմը կը խուժէին խորհրդաւոր մոգական երեւոյթի պէս, և մեհեանի ցնորքը աւելցնելու համար, բարձր, ցից, մամուռով կարծես կանանչ մետաքսով հիւսուած սանդուխ մը կ'առաջնորդէր դէպի սրբութիւն սրբոց մը։ Ապողոնի քրոջ մէկ բագինը կանգնած ըլլալու էր հոն վերը, զոհի բոցը ճենճերելու էր հոն, և մեծ աստուածածիին քրմուհին կատարելու էր մեհենական պաշտամունքը, նոյն ինքն Իփիգենիա կրնար ըլլալ։

Տօնաթօ սանդուխէն վեր ներա բարձրանալը տեսաւ։ Մութ հողին վրայէն կը վերանար նէ զմխանակաչ ատիճանները կոխելով, գոգցես ստուերաց կատարներէն լուսացնցուղ եթերն ի վեր կը յառնէր, նէ, որ Ս. կոյս ու Վէնիս էր միանգամայն։ Գուրակ ու մենան կարծես ներա համար ստեղծուած էին, միայն ա՛յն պատճառաւ որ նա հոս գտնէր զնէ, այս միակ ժամուան համար ներա հետ միասին։

Թուլի ու անսեղմ ոիգութեան մէջ պուրակին խորէն զայն բարձրացած տեսնելը ա՛նքան հոյակապ բան էր որ, Տօնաթօ սանդուխին ստորոտը կեցած մնաց, և նայուածքներով ներա կը հետեւէր, մինչեւ որ նէ անհետ եղաւ բարձունքը անոր աչքերէն։

«Նէ քուկինն է — քուկինդ»։

Մեծ ճիգ ըրաւ ինքզինքը զսպելու որ բարձրանայ այսպէս չպուռար ներա ետեւէն — յառաջ դէպի կատարները պուրակին, դէպի բագինը աստուածուհիին։ Յետոյ փութաց ներա կողմը, վարէն ողջունելով զայն յաչչակուած, քարացած։

«Սպասեցի՛ր, ներողութի՞ւն։ Եա բաւական սաստիկ պատժուեցայ։»

«Ինչպէս նոր էն մոցա՞ր զիս։»

«Նորէն և բնականաբար... Ասթուրայի Կոմսուհին կը բարեհաճի՞ թոյլ տալ խեղճ երաժիշտի մը թախանձելու զինքը թէ այս անչնչան անձնուրութեան կողմէ օրերա մը պիտի ներկայացուի։»

«Խեղճ երաժիշտը գիտէ՞ թէ Ասթուրայի կոմսուհին նախանձոտ է։»

«Ո՞րքան հոյակապ։»

«Խեղճ երաժիշտը պէտք չէ իր օրերային վրայ մտածէ։ Ուրիշ բանի վրայ մտածելու չէ եթէ ոչ՝ Ասթուրայի կոմսուհին վրայ, որովհնտեւ խեղճ երաժիշտն ուրիշ ամէն մտածում զզուանք կը պատճառէ Ասթուրայի կոմսուհիին։ տեսի է անոր։ Այդ մարդը ի՞նչ ուրիշ մտածում կրնայ ունենալ տակաւին։ բաց ի միակէն, միակէն։»

Ներա ծիծաղէն գինովցած՝ Տօնաթօ գոչեց հեղձամղձուկ ձայնով.

«Ուրիշ մտածում չունիմ բնաւ։ Ա՛ս է միայն»։

«Այսը ո՞րն է։»

(Շարունակելի)

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

ՆՈՐԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՊԱՀՈՒՀԻՆԵՐԸ

Տէր Խմբագիր,

Աղքատ ու կարօտ աղջիկ մըն է որ այս տողերը կը գրէ ձեզի։ Կանացի ապարդիւնները մեր մէջ չատ բազմաթիւ չեն, անանկ որ մեզի պէս օրուան ապրուստ մտածող աղջիկները չեն կրնար ընթերցիչն մը ընել. ներկայացած առաջին գատուտուոր ապարդիւնը մեզ համար է մեզի համար։ Այս կարգէն էր հիւանդապահուհիներու դասընթացքը զոր Բերայի Աղքատախնամը հաստատած էր ասկէ առաջ, և որ միայն մեզի պէս աղջիկներու բարիքին համար չէր, այլ նաեւ Հիւանդանոցին ալ կրնար օգուտ մը ընծեռել։

Բայց ահա այդ ասպարէզն ալ զոցուեցաւ մեր առջեւ։ Լրագիրները անցեալներս հրատարակեցին թէ Բերայի հիւանդապահուհիներու դասընթացքը փակուած է, որովհետեւ ներկայացող չէր գտնուած։ Ազէկ, ես կը փափաքիմ ներկայանալ և ինծի հետ խումբ մը աղջիկներ ալ կան որ կ'ուզեն ներկայանալ. սակայն ամէնքս ալ պէտք ունինք անմիջական օգուտ մը տեսնելու մեր ընդգրկած ասպարէզին, եթէ հիւանդապահուհի ըլլանք՝ ինչ պիտի կրնանք ձեռք բերել, քանի որ հիւանդանոցը նեղ կուգայ Անգլիացի հիւանդապահուհիներուն, և անոնց տեղ բանալու համար բոլոր Հայ հիւանդապահուհիները կը վտարուին հիւանդանոցէն։

Մեր այդ ընկերուհիներն ալ ամիսներով աշխատեցան, աքսեցան, հիւանդապահութիւնն սորվեցան, սակայն՝ Անգլիացիներուն տարեկան 500 ոսկի ծախսելու համար, չատ տեսնուեցաւ իրենց տրուած ամսական 100 դրուշի գումարը, և ամէնքն ալ վտարուեցան... յանուն խնայողութեան։ Տխուր ու ծիծաղելի չէ՞ ասիկա։ Ինչո՞ւ զարմանանք որ Բերայի աղքատախնամին ոչ ոք կը ներկայանայ և դասընթացքը կը փակուի։ Ասոր համար չէ՞ որ Տոքթ. Աճէմեան պէյ և Տոքթ. Սեզրոսեան էֆ. հրաժարեցան հիւանդանոցի հոգաբարձութեան անդամակցութենէն։ Ես լաւ գիտեմ որ այս յարգելի անձնուրութիւններն նոյն իսկ սկզբմամբ հակառակ էին Անգլիացի հիւանդապահուհիներուն, զոր բացարձակապէս անօգուտ կը նկատէին։ Եւ որովհետեւ հիւանդանոցին մէջ հակառակը կը պընդէին յամառօրէն, անոնք՝ աւելորդ յոգնութիւն նկատեցին պաշտօնավարել այդ Ս. Քրիկեան հաստատութեան մէջ, ուր ո՛չ օգտակարը կրնան անօգուտէն զանազանել, ո՛չ ալ կարեւորը անկարեւորէն։

Անգամ մըն ալ կրկնեմ. խումբ մը աղջիկներ պատրաստ ենք հիւանդապահուհիութեան դասընթացքին հետեւելու, պայմանաւ որ մեզ վստահացնեն թէ տարիներով ախատելէ ու չարչարուելէ վերջ, մեր իրաւունքը եղող չոր հացի տակը չպիտի զլացուի հիւանդանոցի կողմէ, Անգլիացի հիւանդապահուհիներուն պիւֆթէքին քիչ մը կարագ աւելցնելու համար։

ՀԱՅ ԱՂՋԻԿ ՄԸ

Ծ. Խ. Արդարացի է օրիորդին այս դիտողութիւնը և Տոքթ. Աճէմեան պէյի հոգաբարձութենէն տուած հրաժարականն ալ ուղղակի այս խնդիրէն ծագած է։ Ցարգելի տօքթէօրը Բերայի հիւանդապահուհիներու դասընթացքէն ընթացաւարտ հիւանդապահուհի մը ներկայացուցած է հիւանդանոցին մէջ ձրիաբար աշխատելու և գործնական հիւանդապահութիւն սորվելու համար։ Տնօրէնը մերժէր է ընդունիլ զայն և ասկէ բնականաբար տօքթէօրը վիրաւորուելով քաշուած է հոգաբարձութեան անդամակցելէ, չուզելով իբր երկրորդական տարր մը մնալ հոն։

ՊԱՇՏՕՆԱԿՑԻ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԷՆ

Շիշլի, 25 Դեկտ. 1907
Երկուշաբթի

Մեծայարգ Տնօրէն էֆ.
և Խմբագրապետ էֆ. Մանզումի

Զիւնալը դիտելու զբաղած էի, այսօր մինչեւ էլեն, անկողնիս վրայ նայող պատուհանէն, տարտամ երազանքներով համակուած, մինչ ձմեռնային արեւի տկար ճառագայթ մը ներս կը թափանցէր։ Աչքերս սեւեռած էի դէպի Շիշլիի գերեզմանատուններուն մարմարեայ կոթողները ու Ֆէրիքիւղի ցաւոտ տունները, որոնց առաջինները մեռելութեան ստուերը ունին՝ մինչ վերջինները քաղքենի կեանքի պատրանքը կուտան այս ամայի բարձունքին վրայ գտնուողին և տեսակ մը nostalgie կը պատճառեն,— երբ բերին շաբաթի Մանզումէն,— իմ մտաւորական սընունդս այստեղ,— որ ստայն դժբաղդաբար օր մը ետքը կը հասնի մինչեւ Հիւանդանոց։ Եւ ահա՝ Քրոնիկի բաժնին ստորոտը, կրասուած անկիւն մը, աչքիս կը զարնէ «Մանզումէ»ի Երկուազարբուեակը, 13 տողով միայն ծանուցուած, պարզ միւտատութեամբ մը ու չնորհակալիքով մը։ Այս որչափ համեստ էք։ Երեք օր առաջ, հինգշաբթի հրատարակեր էք եղեր արդէն Ձեր 2000դ թիւը, և ես՝ ու ինծի հետ անչուշ չատեր՝ այսօ՛ր միայն կ'անդրադառնան։ Ընթերցողը սովորաբար թերթին բովանդակութեանը կը նայի, և ո՛չ թէ թիւին ու թուականին. ինչ պէտք ունէիք չի ծանուցանելու օրը օրին, ինչպէս կ'ընեն ուրիշ պաշտօնական կիցներ։

Ուրեմն, թէեւ ակամայօրէն քիչ մը ուշ՝ ես ալ կուգամ իմ անկեղծ խընդակցութիւններս յայտնել երկու բազմաշատ վարիչներուդ և մամուլի աշխատաւորներուդ որ յոգնիլ չէք գիտեր, և Մանզումէի ամբողջ խմբագրական մարմնին։ Հաստատելու համար, — թէեւ պէտք իսկ չիկար, — թէ շընորհաւորութիւններ, վաղուց գոյացուցած համոզումի մը ու համակիր զգացումի մը արդիւնք են, և ո՛չ թէ, — ինչպէս գուցէ ենթադրեն ոմանք, — վերջին մէկ ամսուան մինչեւ ցին բարոյական ու նիւթական օգուտներու պատճառ եղած ըլլալուդ արդիւնք, ինծի ինպատ, ինչ որ անձնական տեսակէտ մը ենթադրել պիտի տար, — միակ օրինակ մը կը բաւէ։ Երբ քանի մը տարի առաջ Մանզումէի Խմբագրապետ Բասիմ էֆ.ն եզականօրէն ինքնատիպ գաղափարը յղացաւ Նարեկը աշխարհաբարի վերածելու, նախ Մանզումէի մէջ մաս առ մաս և յետոյ առանձին հատորով, որուն վրայ Ձեր բոլոր պաշտօնակիցները խորին լռութիւն պահեցին, — ինչպէս մեր լրագրութեան բարի սովորութիւնն է՝ արուեստակիցներու նորութեանց հանդէպ, — մինակ Մասիսին «Մենասէր»ը գտնուեցաւ կարծեմ, — ալ ի՞նչ հարկ ծածկել ինքնութիւնս երբ իրո՛ք մենասէր մը ու մենակեաց մը եղայ, — որ համակրանքից յօդուած մը նուիրեց այդ երկասիրութեան՝ կրօնային կրկնակ տեսակէտներով և որուն պատճառաւ թերթեր գտնուեցան որոնք Մասիսին դէմ գրելու պատրուակներ գտան կամ դադրեցան անոր անունը յիշատակելէ։ Ուրիշ առիթներով ալ չեմ թերացած, ինչպէս գիտէք, բերանացի կամ գրով գնահատում յայտնելու անարժանարար։ Այս անգամ, իբրև բացառիկ զիջողութիւն մը, կը խընդրեմ որ հաճեստութիւնը այնքան առաջ չի տանիք՝ այս նամակս «զմբիւղը նետելու» ստիճան, բան մը որ երբէ՛ք չէ պատահած ինծի։ Ինչպէս հարսնիքի շնորհաւորական քառեր ու հեռագիրները կը կարդացուին բազմութեան մէջ՝ այնպէս ալ լրագրական յորելեանի մը առթիւ գրուած գրերը կը հրատարակուին, երբ մանաւանդ պաշտօնակցէ մը կուգան։ Գրելիքս երկար չէ արդէն։ Ձեր թերթին գտած յաջողութիւնն ու ընդունելութիւնը յատակ ապացոյցներ են անոր վայելած համակրանքին, վասն զի դուք ո՛չ Կարապետ Փանոսեանին յանուն ու ջլատիչ յարձակումներն ունեցաք Ազգին աշխատաւորներուն, հարուստներուն դէմ, ո՛չ ալ ուրիշ կարգ մը մեռած գացած խմբագիրներու շողոմարարութիւնը փորձեցիք։ Մէջին ճամբան եղաւ Ձեր հետեւածը, ուղիղ ճամբան. քննադատեցիք՝ երբ պէտք կար, երբ զեղծում նշմարեցիք, և գնահատեցիք ու գովեցիք՝ երբ լաւ գործ մը կը կատարուէր հանրային օգտին համար։ Ու այսուհետեւ ալ նոյն սկզբունքներով պիտի ընթանաք, վստահ ենք ամէնքս։ Ասոր համար է որ Մանզումէն սիրուեցաւ հարուստէն, միջակորեար դասէն ու հասարակ ժողովուրդէն հաւասարապէս։ Չի մոռնամ նաեւ համակրանքը մտաւորական դասին, գրչի մարդոց, որոնց իբրեւ յետինը հեռուէն ձեռքերնիդ կը սեղմեմ, նորանոր յաջողութիւններ մաղթելով։

Ձերդ յարգանօք
ՏԻԳՐԱՆ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ

* * *

ՄԱՆԶՈՒՄԷ

Խորին չնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր յարգելի պաշտօնակցին, իր այս անկեղծ գնահատանքը համար և չուտափոյթ ապաքինում կը մաղթենք։

ՍԻՆԿԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ

5ՐԴ ՅՈՒՅՍԱՀԱՆԴԷՍԸ

Բերա, Մեծ-Փողոց, 343, Ա. յարկ
ԲԱՑ Է ԱՄԷՆ ՕՐ, ՄՈՒՏՔԸ ԶՐԻ

Մեծ մրցանակներ ստացած՝ 1900ի Բարիզի, 1904ի Սէն-Լուիի, 1906ի Միլանի և 1906ի Պրուսայի ցուցահանդէսներուն մէջ։

Կէս օրերէն վերջը կիներուն համար։

4—5

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ԼՈՅՍ„Ը

Մեր նախապէս ծանուցած պայմաններով առաջիկայ Յունվար 1էն սկսեալ պիտի հրատարակուի ԼՈՅՍԸ, իբր զրաքան և գեղարուեստական հանդէս, ընդարձակ ծաւալով, հոյս բովանդակութեամբ և անմահ մաքուր ու գեղարուեստական պատկերներով։ Զենք ուզեր այժմէն կանխել այս գեղարուեստական թերթին առաւելութիւնները, քանի որ ընթերցողները անձամբ պիտի գնահատեն զայն առաջին թիւէն սկսեալ։

ԼՈՅՍի կ'աշխատակցին հրապարակիս վրայ անուն ու փայլ ունեցող գրչի մարդիկ, տեւական ու կանոնաւոր աշխատութեամբ։

Թուղթ, ընտիր և առաջնակարգ, պատկերները ամբողջութեամբ պատրաստուած վիեննական գործարաններու մէջ։

Վերջապէս միակը մեր չաբաթաթերթերուն, միշտ պահելով

40 ՓԱՐԱՅԻ ԳԻՆԸ

Բաժանորդագրութիւնը բացարձակապէս կանխիկ է. Պոլսոյ համար 50 դրուշ, գաւառներու համար կէս օսմ. ոսկի։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆ. — Գոնեայի նահանգին մէջթիս պէճի անուանուեցաւ Տրապիզոնի նահանգին մէջթուպէճի Սիւրէյա պէյ, որուն յաջորդեց Գոնեայի նահանգին մէջթուպէճի Ահմէտ պէյ։

ԱՍՏԻՃԱՆ. — Իւլայի Բ. ասիճան տրուեցաւ Տէքթէրիանէի կալուածագիրներու վարչութեան Ա. ճիւղին առաջին քարտուղար Հաճի Ցայիդ էֆ.ի։ Սարիսէ՝ Մուշի գաւառին հեռագրական ու թղթատարական Տնօրէն Նէճաթի պէյի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ. — Զորրորդ Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Տրապիզոնի երեւելիներէն Բէրդէվ Փաշազատէ Միւնիր պէյի։

* * Լիւգաթի ոսկի չքադրամ՝ Էտիրնէի կուսակալի նախորդ օգնական Թոտորաքի էֆ.ի։

ՊՈԼՍՈՅ ԲԱՐԱՓԵՐՈՒ ընկերութեան վարչական Խորհուրդին անդամ ընտրուեցաւ Բարիզի Օսմ. Պանքային վարիչ-պատուիրակ Մ. Կաթօն Օպուանս։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ որոշումով Աղեքսանդրիոյ ժամանումներուն դէմ դրուած քարանթիւնն 24 ժամուան զեղչուեցաւ։

ԱԶԱՏԱՐԱՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ. — Երկկ գրած էինք թէ Պոլսոյ մէջ ազատարար ընկերութիւն մը կազմուած է։ Բroսnս կը գրէ թէ ոչ թէ մէկ, այլ երկու ազատարար ընկերութիւններ կազմուած են որոնցմէ մէկը՝ Տարատնէլի ազատարար ընկերութեան վարիչ Մ. Ռիչար կրէքի կողմէ։ Արդէն ազատարար չոգենաւը մըն ալ գնուած է։ Իսկ միւս ընկերութիւնը կազմելու ձեռնարկած են աւստրիական և ռուս չոգենաւերու նաւաձիգներու ընկերութեան բաժնետէրերէն Մ. Նիքոլա Քոզմէդի և ուրիշ կարգ մը դրամատէրներ։

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ երկաթուղիի Ընկերութիւնը առեւտրական ու հանրօգուտ չնչութեանց նախարարութեան յանձնեց իր կողմէ պատրաստուած վաթսունը լեց կոտ ծրագիրներ՝ Գոնիայի դաշտին ոռոգման և յարակից չինութեանց համար։

ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ չրջանակներու կողմէ՝ աղքատ հիւանդներու ձրիաբար տրուող դեղերու փոխարժէքը հատուցանելու համար այդ չրջանակներէն Քաղաքակութեան զրկուած տեղեկագիրները առողջապահական ժողովոյ կողմէ քննուելով, տեսնուեցաւ թէ գործառնութիւնները կանոնաւոր եղանակով չեն կատարուիր և կարգ մը դեղերու գինը չատ բարձր նշանակուած է դեղագործներէ։ Ասոր վրայ հրահանգ մը պատրաստուեցաւ և զրկուեցաւ թաղապետական Տնօրէնութեանց՝ գործադրելու համար։

ՄԱՀ. — Պոլսոյ հողանտական փոխհիպատոս Տօքթ. Պէօքէմա որ թիֆոյէ կը տառապէր, առջի օրը մեռաւ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ նաւահանգիստին ընդարձակման աշխատութիւնները աւարտեցան և նոր մասերու բացումը կատարուեցաւ։ Ընդարձակման աշխատութիւնները երկու քառակուսի տարիէն կատարուեցան՝ հարիւր հազար ոսկի ծախսելով։ Հիմա Աղեքսանդրիոյ նաւահանգիստին բերանը 35 ոտք խորութիւն և 600 ոտք լայնութիւն ունի, որով ամէնէն խոշոր նաւերն իսկ պիտի կրնան ներս մտնել։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ. — Առեւտրական Բ. դատարանը սնանկ հռչակեց Պոլիս, Սուլթան Պայազիտ, Պաքքրճիլար թաղը և Աքսէրայ՝ Թրամուէյ ճատտէսի հատուցուած վաճառական Աբրահամը։ Դատարանին անդամ Եանքօ էֆ. ժիւտովմէրը կարգուած է և փաստաբան Հաղիտ պէյ ալ առժամեայ սէնտիք։

*** Ատանայէն կը գրեն թէ դրամական տագնապ կը տիրէ և բացի փոքր սնանկութիւններէ, վերջերս սնանկացաւ նաեւ ամաւր կարծուած տուն մը որ երկու մասնաճիւղեր ունի։ Պարտքէ է 10,000 ոսկի և իր կարուածները որ Սիս կը գտնուին, 100էն 30 հազիւ կրնան հատուցանել։ Ասկէց վնասուեցան նաեւ ուրիշ տուներ։

ԾԽԱԽՈՏՐ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ. — Սպանվել լրագրին մէջ հրատարակուած յօդուած մը կ'ըսէ թէ մինչեւ ժէ. դարուն կէսերը Սուրիոյ մէջ ծխախոտ չէր գործածուեր և թէ գործածութիւնը անկէ վերջը սկսած է։ Այդ թուականէն սկսելով ծխախոտի մշակութիւնը և գործածութիւնը բաւական տարածուած են։ Զանազան երկրախոյզներ այդ մասին չատ մը տեղեկութիւններ հաղորդած են։ 1743ին Լաթաքիայէն տարեկան քսան հազար հակ ծխախոտ կ'արտասուի եղեր։

ԿԱՂԱՆԴԻ ընտիր նուէր մը ստանալու համար պէտք է փնտռել այնպիսի առարկաներ որ մինչեւ տարեգլուխ վառ պահէ նուէրընկալին սիրտին մէջ նուիրատուին յիշատակը։ Այս նպատակին հասնելու համար, նուրբ անուշնոտութենէ մը աւելի ինչ բան կրնայ ըլլալ։ Կ. Պոլիս, Մուլթան Համամ Ֆարուգի էֆ.ի անուշնոտութեանց ու օճառի մեծ գործարանը լիուլի լրացուցած է այս պակասը որ խիստ դիւրամատչելի գիներով կը ծախէ ուրբ, ընտիր և մեծայուն հոտով լի անձրաներ, պուտիներ և անուշնոտութեանց ամէն տեսակը։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ. — Եղեռնադատ ատենը երկկ 15ական տարի թիապարտութեան դատապարտեց երկաթուղիի պաշտօնեայ Բոսթանթին և Իլիա անուն անձերը, որոնք անցած մարտին Տարբնայի կողմերը կռուած էին օտաճի Մէհմէտի կամ ուրիշ անուանով Էօմէրի հետ և զայն սպաննած։

ԱՆՑԱՑՈՒԱԾՈՒՄ. — Քիոսցի 14 տարու Մարիղօ անուն աղջիկը որ Եիւքսէք Գալաթրրը Զախարով աբարթմանին մէջ Տէկին Սիկրէնտէնի քով կ'աշխատէր, տասը օրէ ի վեր անյայտացած է։ Կը վախցուի թէ անպարկեշտ գործի մը մղած են զայն։

ԴԻՆՈՎՈՒԹԻՒՆ. — Գում-գարու բնակող Եորկի անուն մէկը առջի գիշեր Սէրքէճի գինետան մէջ խմելէ ետք, կ'ուզէ հովարտաստութիւն մը ընել և ապակի կոտրել։ Սակայն ծանրապէս կը վիրաւորուի բաղուկէն։

ՅՈՒՐՏԷՆ ՍԱՌԱՆՑ. — Գասթէմունիէն կը գրեն թէ Զէրքէշ գաւառակին մէկ գիւղէն Զորպաճօղլուի կինը՝ Ֆաթիմէ ուրիշ գիւղ մը վերադառնալու պահուն ձիւնի փոթորիկի բռնուելով սառեր է. նաեւ Սալիհ անուն մարդ մը նոյն նահանգին ուրիշ մէկ տեղը միեւնոյն պարագային մէջ սառեր է։

ՍԵՒ ԾՈՎԻ մէջ փոթորիկ կը չարունակէ։ Ռուսական նաւահանգիստներուն մէջեւ հաղորդակցութիւնները դադրած են։ Շատ մը նաւեր ցամաք ելեալ են։ Անցեալ ուրբաթ և չաբաթ օրերը թանձր մշուշ մը կը տիրէր Սեւ ծովի մէջ։

4 ՀՈԳԻ ՓԼԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ ՏԱԿ. — Վանի մէջ կառապան Սինիի տունը անցածները ցորեկ ատեն փլաւ, և իր մայրը, երկու աղջիկներ ու տղան փլատակներու տակ մնալով մեռան։ Միայն կինը կրցաւ ազատիլ։

ՀՐԴԵՀ. — Ֆէրիքէօյի Հայոց եկեղեցիին մօտերը նալբնթաց գիշերը, հրդեհ ծագեցաւ Միմիքոյի գինետունէն որուն առաստաղը այրելէ ետքը կարելի եղաւ մարել։ Առաստաղէն կախուած լամպարէն առաստաղին տախտակները բռնկած էին։

Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ ՏԱՆ

ՀԱՇՈՒԵՅԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ա. Զ Դ

Ս. Յակոբեան Որդի Տան պանդխատէրերուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամի երկրաձգման պայմանագիր մը կնքուած է յիշեալ առեւտրական Տան ու իր պանդխատէրերուն միջեւ, 1907 դեկտեմբեր 15,28ին։

Յիշեալ առեւտրական Տունէն պահանջ ունեցողներէն կը խնդրուի, այսօրուընէ սկսեալ, երեք ամսուան պայմանաժամի մէջ դիմել Տեարք Դրիգոր Կիւմիւշկիրտանի և Ալպերթ Սիմընսի, հաշուեյարդարութեան խնամակալները՝ Կ. Պոլսոյ մէջ, Յակոբեան Խան, Պոլիս, յիշեալ պայմանագրութեան տեղեկանալու և իրենց հաւանութիւնը յայտնելու համար։

Հաշուեյարդարութեան միջոցին Տեարք Դրիգոր Կիւմիւշկիրտան և Ալպերթ Սիմընս միայն իրաւունք ունին յիշեալ առեւտրական Տունը ներկայացընելու։ Նաեւ յիշեալ առեւտրական Տան կողմէ նախապէս տրուած բոլոր իրաւասութիւնները անգործ պիտի համարուին։

ԽՆԱՄԱԿԱԼՆԵՐԸ

Դեկտ. 24/6 յունուար 1908

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀՌՈՄ 7 Յունվ. — Հռոմի ճարտարական դեսպան Մ. Դաքսիրի հետեւեալ յայտարարութիւնը բրաւ այն զրոյցներուն վրայ թէ Մ. Նանսնագաց կառավարութիւնը դիտողագիր ուղղեր է Ճաբոնական կառավարութեան՝ Ամերիկա գաղթող Ճաբոնցիներուն թիւին յաւելման համար։ Մ. Դաքսիրի ըսաւ որ Ճաբոն կը ջանայ ուղղամտօրէն նուազեցնել Խաղաղականի եզերքը գացող գաղթականներուն թիւը։ Հռոմի ամերիկեան դեսպան Մր. Կրիսքըմ ալ յայտարարեց թէ տեղեկութիւն չունի որ իր կառավարութիւնը դիտողագիր ուղղած ըլլայ Ճաբոնական կառավարութեան։ Բսաւ թէ իր կառավարութիւնը կատարելագոյն գոհ է Ճաբոնի ընթացքէն։ Երկու դեսպաններն ալ յայտարարեցին թէ Մ. Նանսնագաց և Ճաբոնի յարաբերութիւնները սքանչելի են։

ՊԵՐԼԻՆ. — Լօքալ Անձայկը կ'ըսէ թէ հարիւրաւոր Ճաբոնցիներ կ'երթան Վանքուվէր, իրենց ազգակիցները պաշտպանելու համար։ Նոյն թերթը կ'ըսէ թէ հակաճաբոնական դէպքեր պատահեցան Ուզահի նահանգին մէջ. կը վախցուի որ Ատլանտեանի նաւաբեմիրը երբ Խաղաղական գայ, հակաճաբոնական դէպքերը ա՛լ աւելի չիշտուին։

ՄԱՏՐԻՏ. — Ֆրանսայի Արտաքին գործոց Նախարար Մ. Բիչոն և Տիկինը ընկերակցութեամբ ֆրանսական դեսպան Մ. Ռէվուալի այցելեցին նկարչութեան Միւսէոնը, յետոյ դարձան դեսպանատուն, ուրկէ Տէր և Տիկին Բիչոն գացին արքայական Պալատ, և ունկնդրութեան ընդունուեցան Ալֆոնսո թագաւորին կողմէ։

— Սպանիական թերթերը նպաստաւոր կը խօսին Մ. Բիչոնի Պարիսի ճամբորդութեան վրայ, և կ'ըսեն թէ այս ճամբորդութեամբ երկու երկիրներու յարաբերութիւնները պիտի բարւոքին։ Տէր և Տիկին Բիչոն այսօր ընդունուեցան արքայական ամուլին կողմէ։ Ի դարձին պատեցէ, Մ. Բիչոն յայտարարեց խմբագիրներու թէ քաղաքական ոչ և է խնդրի վրայ չխօսուեցաւ ունկնդրութեան պահուն։

ԲԵՐԼՈՊՈՒՐԿ. — Նովոյի Վրէմիա կ'ըսէ թէ Սեւաստարօլ մօտերս առաջնակարգ բերդաքաղաքի պիտի վերածուի և օտարները դուրս պիտի հանուին քաղաքէն։

— Զօր. Սէն որ Ֆինլանտայի կառավարչի օգնական անուանուեցաւ, հրաման ստացաւ իր պաշտօնատեղին մեկնելու։

ՎԻԵՆՆԱ. — Ֆրանց Եոզէֆ կայսրը ունկնդրութեան ընդունեց մաճառ վարչապետ Տոքթ. Վէքէրլէն և Պառոն կաուչը որ Խրուտիա կը մեկնի իբր կառավարիչ։

ՆԻՒ ԵՕՐՔ. — Հանրի Թօի դատավարութիւնը երկկ սկսաւ։ Ամբաստանեալին պաշտպանութիւնը ստանձնեց Մր. Լիդլէզը, անուանի փաստաբան և օրէնսգէտ խորհրդական երկաթուղիի ընկերութիւններու։ Առաջին բաժնութիւն ներկայ էր դատարանին ներսն ու դուրսը։ Կիները ներս չառնուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ. — Կ'ըսուի թէ բանակցութեան սկսած է բաժնի վրայ ընկերութեան մը վերածելու Թայմզ լրագիրը, որ Ուօլթըր ընտանիքին սեփականութիւնն է։

ՊԵՐԼԻՆ. — Բրուսիական կառավարութիւնը նպատակ ունի 4% տուրք հաստատել 40,000 մարքէ աւելի հարստութեանց վրայ, և 5% տուրք 100,000 մարքէ աւելի հարստութեանց վրայ։

— Գերման գահաժառանգ իշխանը և իշխանուհին ժամանեցին Սէն-Մորից, ուր պիտի բնակին երկու շաբաթ։

— Անտառապահ Լիվանսվքի սպաննեց սպայ մը, զանիկա մեղադրելով իր կնոջ հետ։

ՀՌՈՄ. — Համբաւաւոր դող Մանուէլէսքու յանկարծամահ եղաւ Միլանի մէջ։

ՄՈՒՆԲԱՁ. — Զուիցերիա և Վլօռա գիւղերուն մէջ երկրաշարժի մէկ քանի բուռն ցնցումներ զգացուեցան։

ԲԱՐԻԶ. — Հրապարակին վրայ գիները ընդհանրապէս ամուր են, բայց գործողութիւնները սահմանափակ են։ Այսօր գլխաւորաբար գործառնութիւն կատարուեցաւ Հարաւ. Ափրիկեան հանքային թուղթերուն վրայ, որ ուզուեցան Լոնտոնէ և գիները զգալապէս բարձրացան։ Ֆրանս. Ռանդը 95.67ի բարձրացաւ։ Օտար թուղթերը հանդարտ են։ Օսմ. թուղթերը՝ ամուր։ Օսմ. Մրացեալը բարձրացաւ 95.10ի, Ռէմիի թուղթերը 431 ֆր.ի փնտռուեցան, երէկի՝ 318, Բուէնոս Այրէսի բարձրացաւ 1188ի։ Ռիո Թինտօ զգալի փոփոխութիւն չկրեց։ Պղինձի գինը բարձրացաւ 63.10ի, Պալիա Իարա Այարն՝ հանդարտ է, սպանիական կապարը ինկաւ 14.10ի, Թրանսվալ փակուեցաւ 50 ֆր.ի։ Լոնտոնի Սակարանին մէջ գործառնութիւնները չկատարուեցան օտար թուղթերու վրայ, բայց չատ գնուեցան Հարաւ. Ափրիկեան հանքային թուղթեր։ Ռանտ 5.65, Թրանսվալ 2 ոգերին։ Նիւ Եորք կը հեռագրուի թէ հրապարակը կը չարունակէ բարւոքիլ։ Գրէթէ բոլոր պանքաներն ալ սկսան ոսկեդրամով վճարում ընել։ Ամերիկեան թուղթերը կէտ բարձրացան նախորդ օրուան գիներուն վրայ։

— Իշխան Ադանիսլաս Բենիատովսքի մեռաւ 72 տարեկան հասակին մէջ։

ԹԱՏՐՈՆ

ՀԷՔԻՄԵԱՆ-ՊԻՆՆԷՄԷՃԵԱՆ ՆՊԱՍ

Թուրք թատրոնի երկու տաղանդաւոր դերասանուհիները ձեռք ձեռքի տուած, գեղարուեստական վայելք մը անցուցնել պիտի տան ամէն անոնց, որոնք պիտի փութան ներկայ գտնուիլ այս գիշեր Շահզատէ-Պաչրի թատրոնին ներկայացման։

Ներկայացումը ի նպաստ Հէքիմեան և Պինէմէճեան տիկիններուն, պիտի սկսի ժամը 3ին, քրքջալիր զաւեշտով մը, ուրկէ ետք Ալեքսանդր Տիւմա որդիի հրաչակերտը, ԳԱՄԷԼԻԱԶԱՐԴ ՏԻԿԻՆԸ, որուն հերոսուհին մարմնացուցած է Տիկին Հէքիմեան։

ԳԱՄԷԼԻԱԶԱՐԴ ՏԻԿԻՆԸԻ միւս դերերը պիտի կատարեն Տիկին Պինէմէճեան, Տիկին Մառի, Ֆէհիմ էֆ., Պ. Պ. Պինէմէճեան՝ երիտասարդ Տիւվալի դերը, Թալայեան Էն.։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ԶԱԼԱԹԻՍՑ ՍԱԿԱՐԱՆ

26,8 Յունվար 1908

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ԲՈՆՍՈԼԻՏԷ	
Երէկ առաւօտ բացուեցաւ Օ.Ո.	103.27
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ »	103 20
Երէկուան էն բարձր գինը »	103 29
» էն վար գինը »	103 20
ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ	
Երէկ առաւօտ բացուեցաւ Ֆր.	65 57
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ »	165 50
Երէկուան էն բարձր գինը »	166.—
» էն վար գինը »	165 37
Միսիպիի Պանքա	5 —
Սելանիկի » Ֆր.	136 —
Բարաքաս Բրէվիլէժիէ Ֆր.	35.—
» Սրպիսէա »	29 —
Շիրքէթը Խայրիէ Օ.Ո.	44.—
Շիրքէթը Խայրիէի Համիտիէ Օ.Ո.	4.45
Թրամվայի բաժնեթուղթ »	8 50
Ժիբխանա Թրամվայ »	4 40
» պարտաթուղթ Ֆր	462 —
Տէրքոսի Չուրի ընկ. »	320.—
Անտաօլ. Երկ. բաժնեթ. Ա. Ո.	16 —
Իզմիրի քարափ »	592 —
Օսմ. Ապահով. Ընկ. Օ. Ո.	4.15
Քարափ Կ. Պոլսոյ Ֆր.	426.—
Թրանսվալ	49 —
ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ	
Ցունական փոխառութիւն Ֆր.	235.—
Պանք Նաս. Կրէս. »	415. »
» » » Նոր Օ.Ո.	3 99
Լաւքիսմ Ֆր.	60 —
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Օսմ. ոսկին 100 դր.էն	դր. փր.
Ֆրանսական ոսկի	87.09
Անգլիական ոսկի	110 —
Բօլ	91 10
Մէճիտիյէ արծաթ	108.05
» ֆառորդ	108.—
» մանրուք	105.10
Մէթալիք	100.
Պէշլիք	103.20
Բուլպի թղթադրամ	8.72
Ֆրիմից	50.—
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ	
Լոնտոնի վրայ չէք դր.	110.25
Բարիզի » » Ֆր.	22.68¾
Վիէննայի » » քուրոն	21.92
Պերլինի » » մարք	18 62

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

7 Յունվար 1908

Ֆրանսական Ռանթ 3%	95.67
Օսմ. միաց. գաս. 4% բաց.	95.10
» » » գոց.	95.10
Բուսմէլիի երկաթուղի Ֆր.	170.75
Բէյրութի պարտաթուղթ »	431.—
Օսմանկան մաքս »	—.—
Օսմանեան Պանքա »	693.—
Ֆրէտի Լիոնէ »	1188.—
Բարիզի Պանքա »	1443.—
Իտալական Ռանթ 5% »	101.75
Ռուսական » 5% 1906	94.75
Սպանիակ. արտ. փոխ. 4%	93.30
Պալիա Քարա Այարն Ֆր.	426.—

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

7 Յունվար 1907

Անգլիական Ռանթ	84.12
Օսմ. Միաց. Դոնս. բաց Գ.Կ.	94.25
» » » գոց. »	94.25
Օսմ. Պանքա	17.50

ՄԱՆԱՋՈՒՄԻՆ ԹՎԱԳԻՐԸ
ԿԷԵՏ.
ՊՈՍԱՎԻ ՏԸ ՄՈՆՈՔԷՐԻՆ

— 126 —
ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ
ԴՈՒՌԻ

ՎԱՅՐԱԳ ԿԻՆԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐ ՄԱՐԴԻ

Ժ.

Անտրէի այս աղաչանքը ապացոյց մըն էր թէ ներած էր Ճէյմսի և անոր օգնութեան ապաւինած էր։

— Սիրելի Անտրէս, ըսաւ, վստահ եղէք, սիրելի կինս որ ձեզ ամէն կերպով պաշտպանելու պատրաստ եմ, դուք Ալպէրը ընդունեցէք հոս և անոր հետ տեսակցեցէք ես քովի սենեակը կերթամ և պէտք եղած ատեն զիս կը կանչէք։

Ճէյմս և Օգթավ քովի սենեակը գացին իրողութիւններուն ելքին սպասելու համար։ Ալպէր և Միլ Բարան միայն Անտրէի սենեակը մնան։

Հետեւեալ մինաստանին սպասաւորներէն երկու հոգի առած էին որոնք քիչ մը հեռու կեցան։

Անտրէ տեսնելով զանոնք, ինչ նպատակով գալերնին հասկցաւ սակայն առանց վախի արտայայտութեան հեգնական կերպով մը խօսքը եղբօրը ուղղելով ըսաւ։

— Կարեւի թէ ձեր խոստումին համեմատ զիս տեսնելու եկաք, արդէն ես ալ անհամբեր ձեր գալստեան կրսպասէի, գիտէի թէ ինչ թոյն պահուած էր ձեր անուշ խօսքերուն տակ։

Ալպէր ուսերը ցնցելով։

— Խեղճ քոյրս, ես ձեր այդ խոսքերուն կարեւորութիւն տալով չեմ բարկանար, ձեր բրածը խոսածը չէք գիտեր, ձեզ պատասխանատու չեմ համարեր ձեր արտասանած խոսքերուն համար։ Միայն թէ օրէնքի դրդռթեամբ քեզի պիտի ասենք այն տեղը ուրկէ փախար, անուշութեամբ ելլանք երթանք, կառքը վարը կրսպասէ, էհ, առջեւս ինկիր։

— Հապա եթէ ելլեմ չուզեմ, ինչ կ'ընէք։

— Ինչ կրնեմ... բռնի կը տանիմ քեզի հոն։

Այս միջոցին Ճէյմս քովի սենեակէն դուրս եկաւ և ուրուականի մը նման Ալպէրի առաջքը գալով։

— Ո՛չ, ո՛չ, չատ մի ճանապարէք...

Ալպէր Ճէյմսը դառնալով կասկարմիր եղաւ և յարկութենէն շրթունքը խածաւ քանի մը անգամ արիւնելուատիճան։

Ճէյմս շարունակելով։

— Դեռ օրիորդը նեղկլաս համարձակութիւնը ունի՞ք։

Անտրէ ալ Ճէյմսը ցուցնելով Ալպէրի։

— Ինձի նայեցէք, եղբայրս, ահա աչքս, ահա աղջկանս հայրը, իմ ամուսինս...

— Ահա օրիորդին առողջացած ըլլալը վկայող բժիշկը ըսաւ, Ճէյմս միլ Բարանը ցուցնելով։

Ալպէր յաղթուած էր կատարելապէս, չէր գիտեր ինչ պատասխանելը և ժամ առաջ ազատելու միջոց մը կը խորհէր, երբ լսուեցաւ Բոլինի յիմարական քրքջիլը։

Միլ Բարան Բոլինի քովը գնաց և ուշադիր զննելէ վերջ։

— Այս կինը յիմարացած է ըսաւ, նոյն իսկ շատերուն վնասակար ալ կրնայ ըլլալ յիմարութիւնը։

— Ուրեմն, պարոն բժիշկ ըսաւ Ճէյմս ան ալ իր արժանի պատիժը գտաւ, գուք ալ այն աւէջ և Անտրէի տեղ մինաստանը տարէք ես վերը կուգամ Տօքթ. Թայվիլի հետ ամսականին մասին կը տեսնուիմ։

— Կարծեմ այլեւս հոս գործ չունինք, ըսաւ Ճէյմս Ալպէրի։

Ալպէր ամօթահար դուրս եկաւ և Ֆրանսուայի հետ Բարիզ գնաց անմիջապէս։

Միլ Բարան ալ Բոլինը առաւ յիմարանոցը տարաւ և ամէն բան պատմեց Տօքթ. Թայվիլի։

Արդարեւ յաջորդ օրը Ճէյմս իր խոստումին համեմատ Տօքթ. Թայվիլի հետ տեսնուելէ վերջ Բոլինի մասին մէկ տարուան վարձքը կանխիկ տուաւ։

Միլ Բարան այլեւս Տօքթ. Թայվիլի քովէն կաւ և ինքն իր գլխուն դարմանատուն մը հաստատեց որ Ճէյմսի յանձնարարութեանց շնորհիւ օր ըստ օրէ փայլուն վիճակ մը կստանար։

Ճէյմս Պրաուն վիհանձնարար Անտրէի բաժին ինկած հարստութիւնը Ալպէրի ձգած էր սակայն ան չկրցաւ վայելել, որովհետեւ օր մը դրամախաղի մը միջոցին վէճ մը ունեցան որ մենամարտի յանգեցաւ։

Այդ մենամարտին մէջ Ալպէր ստացած ծանր վէրքերէն մեռաւ։

Անտրէ և Ճէյմս ամուսնանալէ վերջ Իտալիա գացին, իբր ճշմարիտ զոյգ մը ծիծեռնակներ։

Օգթավ սակայն Ճէյմսէ ստացած մէկ միլիոն ֆրանքը չուայտութեամբ և կերուխումով հատցուց լմնցուց և նորէն իր առջի վիճակը ստացաւ։

ՎԵՐՋԱՑԱՒ

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

ՊՈՐՍ ՕՐԱՅՈՅՑ 1908 ՏԱՐԻՈՅ

ԳԻՆ 1 ԳՈՒՆՇԱԿԱՆ

Ցառաջիկայ 1908 տարւոյ Հիւանդանոցիս պարզ Օրացոյցը հրապարակ ելած է խնամեալ և մաքուր տպագրութեամբ, որ ուրիշ տարիներու պէս եկեղեցական արարողութեանց և ժամերգութեանց նկատմամբ մանրամասն ծանօթութիւններ պարունակելէ զատ, եկեղեցական պաշտամանց ընդհ. կէտերուն յատուկ հրահանգով և իրատականով ճոխացած է։

Հոգաբարձութիւնս ներկայիս կը յայտարարէ թէ միմիայն Հիւանդանոցիս սեփական սոյն օրացոյցի ճշգրտութիւնը հաստատուած և վաւերացած է Ազգ. Պատրիարքարանէն, հետեւաբար պէտք է ուշադիր գտնուիլ կողքերուն վրայ գրուած կնիքին, ուր գրուած է «Սեփականութիւն Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի 1908»։ Կը խնդրուի ամէն ազգային անհոգուել որ հաճի մէյ մէկ հատ գնել անպատճառ սոյն գրպանի օրացոյցէն որուն համագումար հասոյթը յատկացուած է ի պէտս Ազգ. Հիւանդանոցիս։

Կը վաճառուի Հիւանդանոցի գրասենեակը և բոլոր գրավաճառաց քով։

(ԿՑԻԷ)

ՄԻՆՉԵՒ 3 ԱՄԻՍ ՊԻՏԻ ԽՆԱԿՈՒԻՆ

ԿԷՍ ԳԻՆՈՎ.

Վայլսատուին աղջիկը	2½
Կանանչի պատկերներ. ապուշը	2½
Կենցաղ եկեղեցականաց	3
Հիմունք բարոյականութեան՝	
Հաւատք	1
Հոգի	1
Աստուած	1
Կենսագրութիւն Ս. Մայրապետի	2½
Մայսթերչաֆթ սիսթէմ Ֆրանսերէն խոսելավարժութեան միակ գիրքը,	15 տեսք

ՄԵԾ ՋԵՂՋՈՎ.

Գամկիլիազարդ Տիկին	5
Լէտ, Ափիոն ծխողի սէրը	4
Դուրեանի տաղ և թատերգութիւն	10
Մարիա թէ՝ Հայկանուշ	8
Որբերեանի Ցիշատակաց ծաղիկներ	4
Զօրեանի Տաղաչափութիւնք	3
Երգարան թատերական	3
Փիլիսոփայութիւն 803 երես	12

ԱՆՄՐՑԵԼԻ

Փառակալմ թաւշեայ օրացոյց	2½
» Աղօթագիրք	10
Երգեցողութիւն Ս. Պատարագի	¾
Մննդեան Շարականք զրպաց	4

ՆՈՒՐԻՒ ՀԱՄԱՐ

Բարեկիրթ աղջիկ	4
Կրթութիւնը Օրիորդին	4
Ժամանց	4
Բժշկական մարմնամարզութիւն	4
Արքայի պատյտ փառ.	3
Մննդեան Շարականք այլ. գրաբ.	2
Նամակների Դարմանեան	6
Զարեբեղուեան խոսակցութիւն	10
Ճանգարան, Թէրզեանի	4

ԹԱՐԱՍԱՐԻ ԾԱԽԵՐԸ կը գտնուի ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԸ, Կ. Պոլիս, Մեհեան փողոց, թիւ 57.
2—10

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ԳԻՆԻ ԵՒ ՁԱՆԱԶԱՆ ԸՄՊԵԼԵԱՅ

Ա. ԱՆԱՊԹԱՍԻԱՏԻՍ

Սիրհեի խօրասանճեան խան, թիւ 6

Ցիշեալ մթերանոցին մէջ կը ծախուին Քրքջ Քիլիսէի ամենաբնաւոր հին և նոր գինիներ, ընտիր քօնեաքներ և «կիւլ բաղբսը» կոչուած ամենաընտիր օղիներ։ Վաճառմունք մեծագոնակ և փոքրագոնակ, և կատարեալ ճշդապահութիւն։
30—7

ԱՌԻԹԻՆ ՕՂՏՈՒԵՑԻՔ

ԹԷՅ Ուղղակի ներս. ԹԷՅ
ԹԱՐՄ ծում Զինասանէ ԱՆԽԱՐԴԱԽ
Սեղանի և Շանկոյտ

Մանաւորապէս կը յանձնարարենք Ա. Պապիկեան առեւտրական տան թէյերը, հոտի և տեսակի աղնութեան ինչպէս նաև գիներու անմրցելիութեան համար։

Մինչեւ 100 տրամ գնողի զեղեցիկ տուփ մը նուէր կը տրուի։

Գաւառներէն յանձնարարութիւնք փութով և ճշտապահութեամբ կը կատարուին։
10 8

ՄԵՆԱՔԱՆԱՆ ԵՒ ՓՈՐՔԱՔԱՆԱՆ
Կ. Պոլիս, Պալըգ-Բազար, թիւ 80

ՏՕՆԱԿԱՆ օրերուն առթիւ՝ Բեւա, Մեծ Փողոց, թիւ 186 Բ. ՆԱԲԱՄՈՒԲԱ ԵՒ ԸՆԿ. վաճառատունը նուէրի յատուկ այլեւայլ առարկաներու ցուցադրութիւն մը կազմակերպած է. զանազան տեսակէ տուփեր ու սեղաններ՝ լաքայէ կամ պամպուէ, սուրճի զաւաթներ ու պնակներ, զատ զատ կամ ամբողջ սեռվիսը, սկաւառակներ, ածանգին բառավաններ, այլեւայլ մեծութեամբ ճաշնական յախճապակիէ կամ բէր-ֆիւիթ անօթներ, խաղաթղթեր, և այլն արտադրկի պիտի ըլլան յաճախորդներուն։ Բ. ՆԱԲԱՄՈՒԲԱ և ԸՆԿ. վաճառատան մէջ կարելի է գտնել նաեւ քոֆիլիոնի յատուկ տարբեր տեսակ առարկաներ։

ԱՓՐՈԴԻՏԵԱՆ ԱԽՏԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱԴԷՍ

ՏՕՔԹ. Խ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

կատարեալ ձեռնհասութեամբ կը դարմանէ հին և նոր ջնրմամիզութիւնը և ասունցմէ ծագումնառաջ դժուարամիզութիւնը. իսկ Գաղղիական ախտը, փոխանակ ներսէն դեղեր տալով ստամոքսը և ազիքները խանթարելու, ըստ նոր դրութեան լաւագոյն միջոցին դիմելով կը բուժէ։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բացի կիրակիէ, ժամը 3—11, Պաղչէ-գարու, չաքարավաճառ Հաճի Պէքիրի դիմացը, սեղանաւորին վերնայարկը, թիւ 19 դարմանատան մէջ։

Կարօտ հիւանդները ձրիաբար կը դարմանուին։
50—6

ԳՈՒՄԳԱԲՈՒ

ԱՍՕՄՓԻՍՕՆԻՍԻ ՍԷՕՌԵՐՈՒ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆԸ

Գումգարու Գաղղ. Ասմփիսոնիսի սէօռերու գարոցը հիւանդ աղայոց յատուկ դարմանատուն մը բացուած է։

Բշ. և Ուր. օրերը կէս օրէ վերջ ժամը 1—4 (Ը. Ե.), հիւանդ աղաքներ կը դարմանուին։

Եշ. օրերը մինչ կէս օր աղքատ հիւանդ տղայք ձրիաբար կը դարմանուին։
20—18

ԱՌԻԹԻՆ ՕՂՏՈՒԵՑԻՔ

Ուղղակի ներս. ծում Զինասանէ Հնդկասանէ Սեղանի և Շանկոյտ

ԹԷՅ ԹԱՐՄ ԱՆԽԱՐԴԱԽ

Մանաւորապէս կը յանձնարարենք Ա. Պապիկեան առեւտրական տան թէյերը, հոտի, հոսի և տեսակի աղնութեան ինչպէս նաև գիներու անմրցելիութեան համար։

Մինչեւ 100 տրամ գնողի զեղեցիկ տուփ մը նուէր կը տրուի։

Գաւառներէն յանձնարարութիւնք փութով և ճշտապահութեամբ կը կատարուին։
10 8

ՄԵՆԱՔԱՆԱՆ ԵՒ ՓՈՐՔԱՔԱՆԱՆ
Կ. Պոլիս, Պալըգ-Բազար, թիւ 80

ԳԻՆԻ ԵՒ ՕՂԻ ՎԱՃԱՌՔԻ ՆՈՒՐԱՏՈՒՆ

ՄԱՐԹԱՅԻՆ ԵՒ ԱՓՐՈԴԻՏԵԱՆ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ցիշեալ բժիշկը որ մարթային և ափրոտիդեան հիւանդութեանց իբր մասնագէտ ծանօթ է արդէն, այս անգամ բժշկական վերջին կատարելագործեալ մեթոդներուն համաձայն կը դարմանէ բոլոր մարթային հիւանդութիւնք վարակուողները, ինչպէս նաև քիչ ժամանակի մէջ և կատարեալ ճարտարութեամբ ու անգամ մը ալ չկրկնուելու պայմանաւ կը դարմանէ ջնրմամիզութեան ամէն տեսակները։

Ամէն օր կէս օրէ վերջ ժամը 8էն մինչեւ 10½ կը գտնուի Պաղչէ-Գարու Համիտիէ Սիպիլի դիմացը Արիկ Լութիւեան էֆ. ի գեղարանը։
7—10

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ

ՔԱԲԱԼԻ ԵՒ ԸՆԿ.

6 Բերա, Մեծ Փողոց, Կալաթա Սերայի դէմ, 6

Ամրան առթիւ Եւրոպա յանձնարարուած առաջնակարգ քաղմիրի և չուխաներու ճոխ մթերք մը հասած ըլլալով, արդէն հասարակութեան տրամադրութեան տակ դրուած է յոյժ գիւրամատչելի գիներով։ Ցիշեալ վաճառատան մէջ կը ծախուին նաև «Թոսթիւմ Սպէսիալ» կոչուած քոսիթիմոյտները՝ որ յատկապէս Եւրոպա յանձնարարուած՝ ամենէն դժուարահանելի իսկ գոնացընելու կարող են։ Անգամ մը գիտնցէք և գոն պիտի մնաք։
7 20

22 22

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐՈՒԹԵՐՈՒՆ

ՄԵԾ 22 ԹԻՒ

Կը փութանք ծանուցանել մեր աղնիւ յաճախորդներուն թէ, նորաձեւութեան վերաբերեալ մեր բազմաթիւ տեսակներուն այս անգամ միացուցած ենք նաև գլխարկի տեսակ։ Մեծ խնամով սկսած ենք պատրաստել եղանակին յարմար կանանց և աղջկանց նաև տղայոց ամէն տեսակ գլխարկներ։ Ուստի անոնք որ կ'ուզեն ունենալ սման և վայելուչ գլխարկներ՝ անհրաժեշտ է որ անգամ մը այցելեն մեր վաճառատունը ուր պիտի կարենան գոհացուցիչ մը թէ՝ իրենց ճաշակին և թէ՝ քսակին։

ԳԱՒԱՌՆԵՐԻՆ ԵՂԱԾ ՑԱՆԶՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԵՐ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԿԸ ԿԱՏԱՐՈՒԻՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԻՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

ՀԱՍՑԷԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄ

Տօքթ. Ասիլեան էֆ. կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ՝ ըստ առաջնոյն ամէն օր կ'ընդունի հիւանդները Պատրիարքարան փողոց, իր բնակարանին մէջ։

Իսկ իրիկունները ժամը 10—12 պիտի գտնուի միմիայն Պալի Բազար եօթուշի վրայ Վանրամ էֆ. Ասատուրեանի դեղարանը։
2—8

ՏՕՔԹ. ԻԶԶԷԹ ՔԵԱՄԻԼ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ՄԱՐԹԱՅԻՆ ԵՒ ԱՓՐՈԴԻՏԵԱՆ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ցիշեալ բժիշկը որ մարթային և ափրոտիդեան հիւանդութեանց իբր մասնագէտ ծանօթ է արդէն, այս անգամ բժշկական վերջին կատարելագործեալ մեթոդներուն համաձայն կը դարմանէ բոլոր մարթային հիւանդութիւնք վարակուողները, ինչպէս նաև քիչ ժամանակի մէջ և կատարեալ ճարտարութեամբ ու անգամ մը ալ չկրկնուելու պայմանաւ կը դարմանէ ջնրմամիզութեան ամէն տեսակները։

Ամէն օր կէս օրէ վերջ ժամը 8էն մինչեւ 10½ կը գտնուի Պաղչէ-Գարու Համիտիէ Սիպիլի դիմացը Արիկ Լութիւեան էֆ. ի գեղարանը։
7—10

ՄԵԾ ՀԱՆԴԵՐՁԱՎԱՃԱՌ

Տարիներէ ի վեր ծանօթ է Թափալեան խանի

ԳՐԻԳՈՐ ԷՖ. ԷՐՄԷՆԵԱՆԻ

ՄԵԾ ՀԱՆԴԵՐՁԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

այս անգամ պատրաստած է ձմեռուան յատուկ կերպասներէն շիք և տոկուն հագուստներ, ինչպէս նաև

ԲԱԼԹՈՆԵՐ,

ՄԵԾԻ ԵՒ ՏՂԱՈՒ ՔՈՍԹԻՄՆԵՐ

մաթռոզներ, քաւարսիներ են. և.ն.

ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԴԻՐԻՄԱՏՈՂՆԵՐԻ

ԳԻՆԸ ՈՐՈՇ Է ԹԻԼԸ Ձ ԶՐՈՒՇ

Սուլթան Համամ, Թոփալեան խան
Թիւ 34 42—15

5 ԱՄԻՍ ՔՐԷՏԻ 5

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՄՍԱԿԱՆ

ՎԱՃՐՈՒՄՆԵՐ

Ο ԹԱԼՈՆ Տ'ՕՐ

ՊԱՓԷԼ ԱՇԷՆԱՍ

ԿՈՇԻԿԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Պատրաստ եւ չափ. վրայ
Առանց, կանանց եւ տղոց համար

ԶԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ
ԲԱՐԻՋԵԱՆ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՆՈՐՈՅԹ
450 Բերա. Մեծ փողոց 450
Եսիվիպալ Բայսի ճիւղ դէմը։
7—22

ԿՈՐԴԱԼԸ ԿԱՐԺԻ. — Պօլիս Պահէ գարու Մկրտանդրը փողոց թիւ 21 Լեւոն Կարապետեանի վաճառատունը կը գտնուի կաշերու վերաբերեալ ամէն տեսակ կերպասներ մեսաքս-բուրդ բամպակ եւայլն։ Ամէն տեսակ բրիչ, գրէթոն և քրէք պասմաներ, գրպեր և մուչամպաներ, բուրդ և թանթիլէ վարագոյրներ, պրոտրի սթօրներ, թիւլ և պատրաստ վարագոյրներ, ընտիր պատի թուղթեր, սեղանի ծածկոցներ և սեղանի մուչամպաներ։ Խիստ ժամանգիներով։ Այս բոլոր ըսուածները հաստատելու համար, կը բաւէ միայն նոյն վաճառատունը այցելել։
20—16

ԹԷԼ ԿՈՒՆԷՔ ՁԵՐ ՀՈՒՂՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԴ ՏԱՆԻԼ

ԱԼԷՄՏԱՂԻԻ ԿԱՐԱԳԸ

նախապարտեցէք մրուսներն։ Այս անհնարաւոր։ արտի իրաւունք, որուն իւրաքանչիւր տարան 25 տարի կանէ պատրաստուած է, չատ հմտեղ, զուտ, առողջապահական է և չատ օգտակար։ Կ'պատրաստուի Մէկմէկ ձէյվանտանի էֆ. կողմէ, և չափազանց խնամք կը տարուի մաքրութեանը։ Միլիոնէ զերծ կացուցանելու համար Բաղչէսուհան դրամատունը կ'ծորուի։ Այս կարգէն անգամ մը փորձողներ կրնան պնդանալ անոր առաւելութիւնները։ Նշանաւոր լաթիկներ ամենքն ալ ընդունած են այս ճշմարտութիւնը։ Կերպասներին և մաքրանոցի Դարանիկ, Խալիլ փաշա խան փողոց, թիւ 17 վաճառատունը։
20—10

ՇԻԼԷ ԲԵՐԱՑՈՒՀԻՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Բերայի մէջ Ռուսական հիւպատոսարանին կից 464 և 466 թիւ վաճառատուններուն տէր Պ. Նիքոլա Սաքարիթոս, որ ձմեռուան եղանակին առթիւ գնումներ ընելու համար Եւրոպա գացած էր, եւրոպական զանազան մայրաքաղաքներու մէջ իր ըրած պտոյտէն վերադարձաւ։ Իր հետը բերած է ճոխ մթերք մը որ գոն պիտի ձգէ ամէնէն դժուարահաճ կիներն անգամ։

Պ. Սաքարիթոս կը ծանուցանէ թէ մասնաւոր բաժին մը բացած է կանանց և տղայոց յատուկ ամէն տեսակ վերարկուներու, ժաքէթներու, պլուզներու, միլքօներու և ճերմակեղէններու համար։

ԱՊԱՌԻԿ

6 ԱՄԻՍ ՊԱՏՄԱՆԱԼԻՍ ԿԱՄ ԱՆՊԱՏՄԱՆ ԱՊԱՌԻԿ

5000Է ԱՒԵԼԻ ՏԵՍԱԿ ԻՐԵՂԵՆՔ 5000

Տեղական և Բարիզի 14 և 18 ատաֆեան ոսկւոյ վրայ բազմատեսակ գոհարեղէններ, օղ, մատանի, ասեղ, և այլն. նաև անուններու սկզբնատառով գոհարազարդ մատանիներ, ոսկի, արծաթի ժամացոյցներ և նորաձեւ շղթաներ, ասունցմէ զատ ամէն եղանակի յատուկ պատրաստ և չափու վրայ զգեստներ, կօշիկներ ու գլխարկներ, արանց, կանանց և տղայոց համար։ Նաև մուչամպա վերարկուներ, բուրդէ և մետաքսէ շրջազգեստի կերպասներ, պատրաստ ճերմակեղէններ նաև խասա, ամիրգան, գոտա, և այլն, և զարդի վերաբերեալ պիտոյք, մեքենաներ լուսանկարի, կրամֆոն, ինչպէս նաև կարի (ճոնս, Նէվման) և այլն։

Ուստի՝ նաև եւրոպական նուրբ ճաշակով պատրաստուած կան կարասիք, հիւրանոցի, ննջասենեակի, ճաշարանի և խոհանոցի վերաբերեալ ամէն իրեղէնք։ ամէն տեսակ վառարաններ, նաև բաղնիքի, խոհանոցի եւրոպական չարխուն օճախ եւն.։

Վաճառատունս իր տեսակին մէջ միակն է որ չհասած է հանրութեան վստահութիւնը, գնահատուած է նաև իր ազնիւ տոկունութիւնը, նրբութիւնը և ժամանութիւնը։

ՅԱՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԶԵՂՉ

Կանխիկ գնողին % 5 զեղչ

Շաբաթական եւ ամսական վճարումից համար հաւաքիչներ միջոց պատրաստ են։

Հաճեցէք գիտել ՀԵՐՃԱՑԻ վաճառատուն
50—39

Մեծ Շուկայ, Ոսկերչաց Մեծ Փողոց թիւ 13.

Ο ԼՈՒՔՎԷՐ

ԶԱՆԱԶԱՆ ԸՆՏԻՐ ԱՊՐԱՆԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Թիւ 194, Կալաթա Սերայի Կայս. Լիսէի դիմացը

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Ցառաջիկայ Նոյեմբեր 26 9 Երկուշաբթի օրէն սկսեալ միայն մէկ ամսուան համար, վաճառատան մէջ գտնուած ամբողջ ապրանքներն չափազանց ժամանց գիներով պիտի սկսինք ծախել՝ դրամական հետեւեալ ցանկին համեմատ։

Օսմանեան ոսկին	120	զուրուշի հաշուով
Անգլիական ոսկին	130	» »
Ֆրանսական ոսկին	105	» »
Մէճիտիյէ	22	» »

Սոյն վաճառատան մէջ կը գտնուին ամէն տեսակ մեսաքսեայ և բրդէ կերպասներ, տանդէլներ, հովանոցներ, ձեռնոցներ, ճերմակեղէններ և դանազան ընտիր ապրանքներ։
5—10

ԱՌԻԹԻՆ ՕՂՏՈՒԵՑԻՔ

ՀԱՌԼ ՀԱՆԹՈՑԻ ՍԻՏԼԻՃԸ

[ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ]

Տիեզերապէս գնահատուած այս դեղը քիմիականօրէն յատուկ սիւլիֆաթ ը մանեկզիի չաքարանամը մըն է, որ այս ձեւէն վերածուած է դիւրաւ գործածելու համար։ Մանեկզիին լուծողական և մաքրողական յատկութիւնը հանրածանօթ է, որուն ազդեցութիւնը անխոտոտելի է և բնական ու արագ։ Այսպէս Շաւլ Շանթօյի Սիտլիցը, լուծողականներուն ամէնէն հաճելին և գործածկանն է, զոր կարելի է գործածել ամէն օր, տարուայ մը, կամ տարիներով առանց վախնալու որ ազիքները կը ջղջէն և տարբերութեան կապ անցնելով իր ազդեցութիւնը կը կորսնցնէ գեղը։ Հետեւաբար այս դեղը մեծ արիւք ունի ստամոքսի և ազիքներու քրոնիկ հիւանդութիւնքը և տեսակաց սիրտերու պարբերական ցաւերուն։ Ամէն պարագաներուն նրբ պէտք կը տեսնուի մաքրել մարդկային խողովակը։ Որչափ ալ որ արիւնը կը մաքրէ նոյնչափ ալ դիրք կը պահէ զայն արեան տարեկանութիւնէ, որ բնականին հիւանդութեանց արիւրն է։

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆ ԵՂԱՆԱԿ

Շաւլ Շանթօյի Սիտլիցը աւելի նախապատիւ է անօթի փորոցը առնել, տուն էն չելած քանի մը անգամ ազդեցութեանը ենթարկուելու համարելու։ Կարգադրելու կարգադրելու մէկ կամ երկու սուրճի դգալ, իբր լուծողական մէկ կամ երկու ապուրի դգալ, հալեցնելով զայն խոշոր գաւաթ մը ջուրի կամ մսի ջուրի եւ կամ լիմնատի մէջ։ Պէտք է մէկ երկու վայրկեան խառնել, որպէս զի Սիտլիցը ամբողջութեամբ հալի ու լուծուի ջուրին մէջ։ Խմելէ առաջ պէտք է սպասել որ ջուրը յատակի։ Սիտլիցի աղի համը անախորժ չէ, մնաց որ այս աղի համար կարելի է բոլորովին անհետացնել տղայոց եւ փափկակամներու համար, խմելէն անմիջապէս ետք բիչ մը պարզ ջուր կամ օշարակ առնելով վրան։ Որ ծախուի բոլոր դեղարաններու։

HUILE DE HOGG de FOIES FRAIS de MORUE

ԱՕԼ, ՊՕՏԵՐԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 13, ԱԼԱՐԻՋ

ՊԱՀԱՆՋԵՑԷՔ

Թ. Բ. ՀՕԿԻ

ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ԹԱՐՄ ԻՒՂԸ

Միակ գործարանն է որ կ'երաշխաւորէ անարատ, ազդու և դիւրամարս իւղ մը, ամէն երկիրներու բժշկական մարմնոյն կողմէ գնահատուած։

Կը ծախուի դեղի բոլոր մթերանոցներուն և դեղարաններուն մէջ։
50—20

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐԻ ԳՕՆԹՈՒԱՌ Զ. Է.